

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXII Kaina 35 c.

PENKTADIENIS - FRIDAY, GEGUŽĖ - MAY 17, 1991

Nr. 97

Prez. Bushas neberemia Afganistano laisvės kovotojų

Washingtonas. Gegužės 14 d. — Čia vyriausybės sferose didėja įsitikinimas, jog 11 metų vedama politika nuversti Afganistano komunistinę vyriausybę nepasisekė. Sovietų remiama vyriausybė Kabule, Afganistano sostinėje, išsilaikė ir po Sovietų dalinių pasitraukimo, palikus ten tik patarėjus ir ekspertus, todėl reikia keisti politiką ir administraciją jau šį savaitę tyliai pakeitė. Busho vyriausybės žmonės neberekalavo kitų metų biudžetą skirti pinigų Afganistano laisvės kovotojams, kaip tai būdavo daroma per tuos visus metus.

Pasikalbėjime vienas aukštas pareigūnas, kuris prašė AP žinių agentūros neminėti jo pavardės, pasakė, jog pareigūnai mano tai galėsią padaryti ir vėliau, o pats Kongresas galėtų rekomenduoti ir paskirti reikalingus fondus afganų kovai su komunistais. Tačiau ne visi administracijos pareigūnai esą tos nuomonės, kad nebereikia remti afganų laisvės kovotojų. „Administracija yra pavargusi nuo to karo“, pasakė tas aukštas pareigūnas, „ir šiuo metu neberekalaujama jiems paramos finansais, nes jau keleri metai nėra jokių duomenų, kad jie galėtų laimėti karą prieš Sovietų palaikomus komunistus“.

Nauja strategija

Atsisakymas reikalauti naujų lėšų laisvės partizanams, kuriems lėšos yra slaptos, esą naujos strategijos dalis — tuo būdu norima priversti Maskvą sėsti už stalo ir tartis dėl vienos valdžios sudarymo Afganistane. Amerikos žvalgybos žiniomis, Sovietai vis dar siūnia tarp 250 ir 300 milijonų dolerių ginklais

Afganistano komunistinei vyriausybei, taip pat maistui ir naftos produktams.

Praėjusią savaitę Atstovų rūmų Žvalgybos komitetas nutarė dar kitiems fiskaliniams metams skirti tą paramą, nes jame beveik visi komiteto nariai pasisakė už Afganistano partizanų paramą. Ši programa yra tęsiama nuo 1980 metų, kai prezidentas Carteris pasirašė įstatymą padėti afganų laisvės kovotojams, kai Sovietai atliko invaziją į tą kraštą. Nuo to laiko Amerika maždaug du milijonus dolerių skiria per savo CIA agentūrą. Apskaičiuota, kad tai yra pats skaudžiausias regioninis konfliktas, kurio metu žuvo jau daugiau kaip milijonas afganų broliudystės kovose.

„Komunistas sušvelnėjęs“

Washingtono vyriausybės sluoksniuose jau kalbama, kad komunistų prezidentas Najibulah nebesą toks žiaurus, jis jau darosi švelnesnis, nes ledo afganams išjungti į Persų įlankos karą, kad padėtų kariuomenei prieš Iraką prezidentas Husseina. Be to, šaltasis karas jau esą pasibaigęs, tad nesą reikalo padėti afganų kovotojams, tegu jie patys savo tarpe susitaria. Anksčiau su Sovietais buvo tiesiog kovojama dabar jau to nėra. Už tokią politiką pasisakė ir Baltųjų rūmų Saugumo tarybos viršininkas Brent Scowcroft.

Edith Cresson, nominuota Prancūzijos ministere pirmininke. Tai bus pirmoji prancūzų moteris tokiose aukštesiose Europoje pareigose. Michel Rocard pasitraukė iš tų pareigų, nes nuolatos buvo kritikuojamas opozicijos vadu.

Valstybės departamentą delegacija Vilniuje

Washingtonas. Gegužės 15 d. — JAV Valstybės departamentą delegacija, kuriai vadovauja Valstybės sekretoriaus asistentas Curtis Kamman, vizitavo Estijos sostinė Taliną ir po to atvyko į Rygą. Toje delegacijoje yra Pabaltijo valstybių reikalų koordinatorių Paul Goble. Taline jie turėjo pasitarimą su Estijos užsienio reikalų ministru Lennart Meri ir Latvijos Parlamento pirmininko pavaduotoju Dainis Ivans, ministerio pirmininko pavaduotoju Ilmars Biseris, Vidaus reikalų ministerių Aloizs Vaznis ir Liaudies Fronto sąjūdžio vadais. Po to delegacija turėjo išvykti į Vilnių.

Curtis Kamman yra Valstybės departamentą aukščiausio rango pareigūnas, kuris bet kada lankėsi Pabaltijo valstybėse. Būdamas Rygoje, delegacijos nariai pareiškė, jog yra labai svarbu respektuoti kiekvieno žmogaus teises ir pasakė, kad tarptautinė komisija Pabaltijo reikalams būtų geresnis sprendimas negu tarptautinė konferencija. Svarbiausias klausimas, kurį aptarė amerikiečių ir latvių atstovai, buvo JAV Informacijos įstaigos atidarymo klausimas Pabaltijo valstybėse, pranešė „Laisvės radijas“ Miunchene.

Latviai pas Prancūzijos prezidentą

Paryžius. Gegužės 16 d. — Latvijos prezidentas Anatolijus Gorbunovas pasakė čia esančiam „Laisvosios Europos radijo“ korespondentui, jog turi būti sušaukta tarptautinė Rytų-Vakarų parlamentarių konferencija Pabaltijo nepriklausomybės klausimams aptarti ir kad tokia konferencija tikrai padės Estijai, Latvijai ir Lietuvai sugrįžti į Europą. Gorbunovas pasakė nenoris, kad Sovietų Sąjunga visiškai sugrįžtų ir kad Gorbachiovas nebūtų savo pareigose. Bet Latvijos tikslas yra nepriklausomybė nuo Sovietų Sąjungos, pasakė jis žurnalistams Paryžiuje.

Šiandien prezidentas Gorbunovas ir Užsienio reikalų ministras Janis Jurskams turėjo priimti Prancūzijos prezidentą F. Mitterrand.

Jugoslavijoje konstitucinė krizė. Po prezidento Tito mirties Jugoslavijos prezidentu kiekvienais metais yra vis kitos respublikos prezidentas. Šiandien 15 d. prezidentu turėjo būti Kroatijos prezidentas, bet Serbijos respublika, kuri yra didžiausia iš šešių Jugoslavijos respublikų, pasipriešino. Kraštas liko be valstybės galvos ir be ginkluotų pajėgų viršininko. Nesutikimai tarp kroatų ir serbų plečiasi. Nuotraukoje serbų tautiniai veikėjai protestuoja prieš kroatų rinkimą Jugoslavijos prezidentu.

Smurtas prie Druskininkų

Vilnius. Gegužės 16 d. — Nežinomi ginkluoti asmenys, daugiausia turbūt Sovietų kareiviai, anksti ketvirtadienį, pasak Lietuvos Informacijos biuro, sunaikino dar vieną Lietuvos muitinės postą. Incidentas įvyko pietinėje Lietuvoje, netoli Druskininkų, kurie yra maždaug septyni kilometrai nuo Gudijos sienos. Lietuvis, pasienio kapitonas, buvo sužeistas. Netoli esanti autobusų stotis buvo sunaikinta, pranešė per savo radijo laidą „Amerikos balsas“.

Šis incidentas įvyko maždaug 2 val. ryto, kai sovietinio tipo „GAZ-66“ mašina važiuavo prie Druskininkų patikrinimo punkto iš Gudijos. Mašina sustojo gal 500 metrų nuo posto ir iš mašinos išlipė vyrai pradėjo šaudyti iš automatinio šautuvų ir metė sprogstančią medžiagą į postą, kuriame buvo penki neginkluoti muitinės pareigūnai ir aštuoni sienos sargybiniai. Šaudymas tęsėsi maždaug 5 minutes. Sienos kontrolės kapitonas Modestas Šimkoniš buvo sužeistas į galvą. Jo padėtis nežinoma. Netoli esanti autobusų stotis buvo sudeginta, o muitinė taip pat sugriauta. Po šių smurtų veiksmų sovietų kareiviai negrįžo atgal į Gudiją, iš kurios jie atvažiavo, bet nuvažiuojo į Lietuvos teritoriją.

Smurto tikslas

Šį rytą informuodamas spaudą apie įvykius Lietuvoje, Saugumo departamentą direktorius Audrius Butkevičius, painformavo žurnalistus, jog šios karinės agresijos tikslas yra net tik fiziniai sunaikinti sienų

perėjimo punktus, bet sukelti neramią bendrą situaciją Lietuvoje. Ir, žinoma, išprovokuoti pasipriešinimą iš lietuvių pusės. Sovietų kareiviai ieško progų panaudoti karinius veiksmus ir jėgą prieš lietuvių žmones. Butkevičius pareiškė, jog lietuvių atsakymas ginklu turi būti pateisintas ir tik apsigynimui nuo priešo, o ypač ginant Lietuvos vyriausybės institucijas.

Si Sovietų kareivių ataka yra vienas tu smurto veiksmų, kurie paskutiniu metu okupantų naudojami visoje Lietuvoje. Bet tuo pačiu metu Kremlius apgaudinėja užsienio valstybių vyriausybės, sakydamas, kad Sovietų vyriausybė nori taikiai išspręsti visus klausimus tarp Lietuvos ir Sovietų Sąjungos.

Latvių vadai išvyko į Paryžių

Kopenhaga. — „Laisvės Radijas“ Vokietijoje praneša, jog Latvijos vadai išvyko į Daniją ir Prancūziją. Prieš vykdami į Paryžių, Latvijos Aukščiausiosios Tarybos pirm. Anatolijus Gorbunovas ir Užsienio reikalų ministras Janis Jurskams pasakė, jog šis jų vizitas turėjo įvykti sausio mėnesį, tačiau dėl smurto veiksmų Lietuvoje ir Latvijoje, jis atidėtas šiam laikui. Prieš atvykstant į Paryžių, jie sustojo pasitarti su Danijos vyriausybės nariais ir Šiaurės kraštų tarybos atstovais. Paryžiuje jie susitinka su Prancūzijos prezidentu F. Mitterrand ir su Prancūzijos asamblėjos ir Senato vadais.

— Jugoslavijos vyriausybė pradėjo šaukti rezervistus į tarnybą, nes Gynybės ministerija paskelbė, kad padidėjo pavojus civiliniam karui tarp Kroatijos ir Serbijos respublikų.

— Maskvoje „Tassas“ paskelbė, jog prezidentas Vytautas Landsbergis rado šiltesnį žodžių pasakytį apie Chicago miesto merą, negu apie prezidentą Bushą. Jis pastebėjęs, kad meras R. Daley daug nesėkmingai, bet veikė. Čia prezidentas Landsbergio vizito proga, buvo iškabinta, šalia JAV ir Chicago miesto, ir Lietuvos trispalvė.

— Washingtono prezidentas G. Bushas pranešė, jog jis nominuoja Valstybės departamento diplomata Stapleton Roy ambasadoriumi Kinijai.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Illinois valstijos Senatas priėmė savo rezoliuciją, jog sveikina Lietuvos prezidentą Vytautą Landsbergį jo vizito proga, iškelia jo gilų nusistatymą kovoti už Lietuvos krašto nepriklausomybę ir demokratiją ir kad ta Illinois žmonių ir Lietuvos žmonių draugystė tęsis ir stiprės ateityje.

— Sovietų Sąjungos buvęs min. pirm. N. Ryžkovas pradėjo savo kampaniją į Rusijos Respublikos prezidento vietą, kaltindamas B. Jelciną nieko neveikimu ir nieko nedarymu Rusijos naudai.

— Pietų Afrikos žmogaus teisių veikėjo Nelsono Mandelos žmona Winnie buvo teisėjo nutesta 6 metus kaledžio bausme už išnaudojimą savo rasės jaunų žmonių.

— Maskvoje pranešama, jog Sovietų prezidentas Michailas Gorbachiovas ir Rusijos prezidentas Borisas Jelcinas sutiko, kad yra reikalinga unijai nauja sutartis.

— Albanijos min. pirm. Fatos Nano lankėsi Londone, kur kalbėjosi Užsienio reikalų ministerijoje dėl galimų diplomatinių ryšių atnaujinimo, kurių nebuvo 45 metus.

— Kinijos Komunistų partijos vadovas Jiang Zemin šią savaitę susitikio Kremliuje su Sovietų prezidentu Michailu Gorbachiovu, kurį prieš metus dar laikė komunizmo išdaviku kinų kraštuose. Istorinis susitikimas rodo, kaip sovietų ir kinų vadai atmeta konflikto marksistinės doktrinos atvejus, kad galėtų turėti tamsesnius ekonominius, karinius ir politinius ryšius. Diplomatai sako, jog pirmą kartą tautiniai reikalai suveda juos, bet ne ideologiją.

— „Chicago Tribune“ rašo nugirstų šnekų skyrelyje, jog Lietuvos prezidentas Vytautas Landsbergis rado šiltesnį žodžių pasakytį apie Chicago miesto merą, negu apie prezidentą Bushą. Jis pastebėjęs, kad meras R. Daley daug nesėkmingai, bet veikė. Čia prezidentas Landsbergio vizito proga, buvo iškabinta, šalia JAV ir Chicago miesto, ir Lietuvos trispalvė.

— Washingtono prezidentas G. Bushas pranešė, jog jis nominuoja Valstybės departamento diplomata Stapleton Roy ambasadoriumi Kinijai.

Sovietai nepriėmė emigracijos įstatymo

Amerika dar netaiko palankaus tarifo sovietams

Maskva. — Reuteris praneša, jog, nežiūrint dviejų metų pasirašymo ir paskutiniu metu kelių valandų debatų, Sovietų Aukščiausioji įstatymų leidimo taryba nepajėgė priimti ilgai laukto įstatymo laisvai keliauti ir emigruoti. Jie pasiuntė įstatymo projektą atgal tam komitetui, kuris buvo paruošęs tą projektą, kad iš naujo peržiūrėtų, o tai reiškia, kad kelis mėnesius nebebus grįžta prie to klausimo.

Deputatai pareiškė, kad iš principo sutinka su tokiu įstatymu, kuris būtų pirmas Sovietų istorijoje, leidžiantis savo piliečiams išvykti, kada jiems patinka, arba keliauti ten, kur jie nori.

Daugelis deputatų pasisakė, kad toks įstatymas sudarys kraštui daug sunkumų ir išlaidų ir jie nutarė įstatymo projektą perrašyti, kad būtų preciziškai nusakyta, kaip jis praktiškai turės veikti, kartu turi būti išleistas taisyklės keliaujantiems ir emigruojantiems.

Daug išlaidų

Sovietų min. pirm. Valentinas Pavlovas pasakė, jog, jei įstatymas ir būtų priimtas, tai jo praktiškos ir finansinės komplikacijos jį nudelstų iki 1992 metų vidurio. Oficialūs pareigūnai apskaičiavo, jei toks įstatymas bus priimtas, tai jis kraštui kainuos 20 milijonų dolerių atspausdinti pasus, pagerinti transporto priemones, padidinti tarnautojų skaičių patikrinimui muitinėse ir sienų kontrolės punktuose.

Visa tai turi ryšio su Amerika. Busho administracija atsiskaitė Sovietų Sąjungai suteikti normalaus tarifo statusą, kuris žinomas kaip palankaus krašto tarifo pritaikymas, jei Sovietai neturi priimto įstatymo, kad žmonės gali laisvai emigruoti. Taip pat yra ir kita priežastis. Nebuvimas tokio įstatymo neleidžia Eksporto-Importo bankui suteikti Sovietų Sąjungai paskolas. Tie deputatai, kurie pasisakė už įstatymo priėmimą dabar, pareiškė savo tik nepasitenkinimą, nes, jei anksčiau visai nebuvo galima galvoti apie tokį įstatymą, tai šiuo metu Sovietų Sąjungoje ideologinio konflikto jų mastysenoje nebeliko, o tie skirtumai, kurie liko neišspręsti, būsią galima sutvarkyti, kai minėtos išlaidos bus aptartos ir surasti ištekliai joms padengti.

Žmogiškųjų teisių gynėjai protestuoja

„Kiekvienas sutinka, kad toks įstatymas yra gyvybinės reikšmės mums, kad taptume teisine bendruomene civilizuotame pasaulyje pagal tarptautinius įstatymus, priimtus visų Vakarų valstybių“, kalbėjo Užsienio reikalų viceministeris

— Japonijoje traukinys, vežęs 500 keleivių, susidūrė su kitu traukiniu. Žuvo 23 žmonės ir 370 buvo sužeista.

— Izraelis paskelbė sutinkąs pakeisti arabų kalinius ir pagrobtus vakariečius ir Izraelio kareivius Libane.

Valdimir Petrovsky, ragindamas deputatus už tą įstatymą balsuoti. Vienas iš to įstatymo paruošėjų — F. Tabayez — siūlė jį priimti teorijoje ir pavesti vyriausybei paruošti taisykles, kaip tai turi būti įgyvendinama, bet su tuo pasiūlymu nesutiko daugelis žmogaus teisių gynėjų, kurie sakė, kad tuo būdu bus dar vienas taktinis emigracijos įstatymo nukėlimas neribotam laikui.

Keliavimas sudaro daug sunkumų

Debatų metu buvo pasisakyta, jog finansiniai sunkumai paruošti pasus ir personalą yra tik noras uždelsti to įstatymo priėmimą, kaip kalbėjo deputatas V. Kirilovas. Kiti deputatai kalbėjo, jog reikia priimti pirmiau daug svarbesnius įstatymus krašto vidaus reikaluose ekonomijoje, o tik vėliau spręsti emigracijos įstatymo klausimus. Esą tuzinai įstatymų, kurie turi būti priimti, tačiau jie delsimi. Kiekvienais metais, kad ir nėra įstatymo, žmonės sugeba išvažiuoti iš Sovietų Sąjungos, sakė deputatas Tadas Pupkevičius. Kiekvienais metais vis esą sumazinamos kliūtys išvykimui. Praėjusiais metais maždaug 400,000 žmonių išvyko iš Sovietų Sąjungos, o daugiau kaip 3.7 milijonai žmonių keliavo į užsienį įvairiais keliais.

Ši žinių agentūra tačiau primena, jog leidimas keliauti žymiai palengvėjo, bet vis tiek dar reikia gauti pakvietimą iš kito krašto žmnių ir keliavimas dar turi visą eilę komplikuočių procedūrų.

Antrieji latvių-sovietų pasitarimai

Ryga. — Latvijos ministerio pirmininko pavaduotojas Ilmars Biseris paskelbė, jog kitas konsultacinis Latvijos — sovietų Sąjungos pasitarimas numatytas gegužės 23 dieną Rygoje. Pasiūlytoje darbotvarkėje yra išvyskamos MVD dalinių, įskaitant OMON arba „Juodąsias beretes“ iš Latvijos ir dviejų prokurorų buvimas — vienas, kuris palaiko nepriklausomos Latvijos idėją ir dabartinę jos vyriausybę bei Parlamentą, o kitas yra lojalus Maskvos vyriausybei. Latvijos delegacija pasitarimams su Maskva paskutiniu metu buvo papildyta naujais deputatais. Indulis Beržins, Juris Dobelis ir Andrejs Panteljevs yra nauji delegacijos nariai, o Sergejs Dimanis turėjo pasitraukti dėl savo opozicijos prieš Latvijos nepriklausomybę

KALENDORIUS

Gegužės 17 d.: Paskalis, Gailė, Virkantas.

Gegužės 18 d.: Venancijus, Erdvilas, Erikas, Julita, Rytė.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 5:30, leidžiasi 8:04. Temperatūra dieną 76 laipsniais, naktį 56 laipsniais.

SPORTO APŽVALGA

ŽAIDYNĖSE TURIME DALYVAUTI – LIETUVA LAUKIA!

PAŠNEKESYS SU V. ADAMKUM

Valdas Adamkus, ŠALFAS s-gos CV pirmininkas

ŠALFAS Centro valdybos išvykos organizacinio komiteto pirm. Valdas Adamkus neseniai grįžo iš Lietuvos, kur dalyvavo dviejose IV PLS žaidynių organizacinio ir Lietuvos TOK-to posėdžiuose.

Valdas Adamkus vyko į Maskvą, kaip JAV federalinės valdžios gamtos apsaugos atstovas. Ta proga jis aplankė ir Lietuvą. Žinoma, pirmiausia, kaip JAV gamtos apsaugos specialistas ir kaip vienas iš didesnių užsienio lietuvių veikėjų, jis turėjo daugybę oficialių pareigų. Buvo priimtas ir turėjo pokalbius su AT pirmininku Vyt. Landsbergiu ir ministru pirmininku Vagnorium, dalyvavo Aukščiausiosios Tarybos sesijoje, gamtos apsaugos komisijos ir Gamtos departamento posėdžiuose, dalyvavo buv. Lietuvos užsienio reikalų ministro J. Urbšio laidotuviuose, Stasio Lozoraičio įgaliojimas padėjo vainiką ant Nežinomojo kareivio kapo Karo muziejuje, skaitė paskaitas Vilniaus ir Kauno universitetuose ir visą pavalandį kalbėjo politiniais ir sportiniais klausimais Lietuvos televizijos programoje.

Tačiau šiai „Sporto apžvalgai“ labiau rūpi sporto reikalai ir IV PLS žaidynės. Kaip anksčiau buvo minėta, V. Adamkus yra JAV sportininkų išvykos ir IV PLS žaidynės organizacinio komiteto pirmininkas, nugabeno į Lietuvą

Futbolas Chicagoje

„LITUANICA“ – „EAGLES“ 0:2

Šio sezono trečioje pirmenybių rungtynėse, vykusiose praėjusį sekmadienį, F. K. „Lituanica“ vyrų komanda pralaimėjo prieš lenką „Eagles“ rezultatu 0:2.

Šį sekmadienį, gegužės 19 dieną, 3 val. po pietų, „Liths“ vyrų žais prieš italų „Maroons“ Triton College aikštėje, 2000 North Fifth Ave, River Grove, IL.

Rezervo komanda žais ten pat 1 val. p.p.

Jauniai – juniors rungtyniaus Lemonte prie Aurora „Kickers“ 2 val. po pietų.

Veteranų komanda rungtyniaus šeštadienį, gegužės 18 d., 5 val. vakare, Marquette Parko aikštėje.

J. J.

didėnę dalį vykstančių žaidynės asmenų sąrašus, turėjo išsiaiškinti iškvietimų ir vizų reikalą bei daugybę kitų klausimų. Tad jo ir paklausėme keletą mums šiuo metu labai rūpimų klausimų.

Kl. Ne per seniausiai sovietų kariuomenė vėl užėmė pastatus Lietuvoje. Kokia šiuo metu Lietuvoje politinė ir ekonominė padėtis bei nuotaikos?

Ats. Lietuvoje vis dar pasitaiko įvairių provokacinių reiškinų, todėl vyrauja ir tvirtas pasiryžimas kantriai laukti šviesesnių dienų ir laisvės. Gyvenimas šiaip normalus, ramus. Žinoma, ekonominė padėtis negėrėja, tačiau Lietuva dar, toli gražu, nebadauja.

Kl. Sakote, kad ekonominė padėtis negėrėja. Ar tai turės įtakos IV PLS žaidynėms ir kokioms?

Ats. Pačioms žaidynėms – jokios, tik turistų (ne sportininkų ir dalyvių) kišeni. Kaip jau sakiau, ekonominei situacijai negėrėjant ir kainoms drastiškai kylant, turistams teks mokėti už naktį su pusryčiais po 25 dolerius. Ne rublius, kaip pradžioje buvo galvota.

Kl. Visi klubai ir pavieniai sportininkai nekantriai laukia žinios apie iškvietimus ir vizas. Kaip šis klausimas buvo išspręstas?

Ats. Kaip jau minėjau, dalį sąrašų nugabėnu, kita dalis jau buvo pasiųsta anksčiau. Tai yra maždaug 80% visų planuojamų vykti. Ten iš visų sąrašų buvo sudarytas vienas bendras sąrašas, patvirtintas užsienio reikalų ministerijos ir pasiųstas į Washingtoną. Dabar tik reikia, kad kiekvienas nedelsdamas užpildytų pareikšimus vizoms ir įteiktų juos klubų vadovams ar kelionių agentūroms, kurios savo ruožtu tuos tuos blankus (visus kartu) pasiųstų į Washingtoną. Pavieniai sportininkai, vykstantieji atskirai, siūnčia tuos blankus atskirai.

Kl. Kas dar svarbesnio ar įdomesnio buvo nutarta?

Ats. Daugiau svarbesnių nutarimų nebuvo. Buvo išklaudyta visų miestų organizacinių komitetų pranešimai apie baigiamus pasiruošimo darbus ir visų sporto šakų federacijų atstovų pranešimai apie pačių varžybų dalyvių skaičius ir varžybų sistemą. Apie visų tai jau buvome girdę anksčiau.

Kl. Baigdamas pasakykit, kaip Lietuvos vadai žiūri į IV PLS žaidynes ir koks Jūsų paskutinis žodis vykstantiems ir nevykstantiems?

Ats. Turėjau progos ilgiau šneketi su AT pirm. Vyt. Landsbergiu ir ministru pirm. Vagnoriumi. Jie, kaip jau anksčiau buvo rašyta, pilnai remia žaidynes, kaip Tautos šventę ir jaunimo manifestaciją. Ir kviečia visus Lietuvon.

Sveikinu ir džiaugiuosi, kad tiek daug ŠALFAS sąjungos klubų ir pavienių sportininkų vyksta į Lietuvą. O tiems, kuriems pritrūko drąsos (manau, kad buvo kitos priežastys), sakau: „gaila“ – jie kada nors ateityje tikrai apgailestaus, kad nedalyvavo...

V. G.

Šaunios Sydnėjaus sporto klubo „Kovas“ narės.

SYDNĖJAUS „KOVO“ 40-TIS

1950 m. vasario 20 dieną Sydnėje įsikūrė pats pirmasis Australijos lietuvių sporto klubas, pasivadindamas Sydnėjaus Lietuvių Sporto klubo vardu. Jo pirmininku buvo išrinktas žymusis Vokietijos stovyklų buvęs krepšininkas J. Gružas. Klubas tęgė savo vienerius metus. 1951 m. kovo 4 dieną, tuometinio Krašto valdybos pirmininko J. Vaidžio (vėliau išvykusio ir Amerikoje mirusio) iniciatyva, buvo sušauktas sportininkų susirinkimas ir įsteigtas naujas sporto klubas „Kovas“, kurio pirmininkas pirmininkas buvo A. Ustjanuskas (vėliau taip pat išvykęs į Ameriką ir ten miręs). I pirmąją valdybą buvo išrinkti: tuometinis iškiliausias, ne tik lietuvių, bet ir Australijos krepšininkas, buvęs Australijos vyrų krepšinio rinktinės kapitonas Vyt. Šutas, Šiaulių ir Kauno JSO krepšinio rinktinės žaidėjas Vl. Daudaras (abu mirę), Kauno futbolininkas ir ledo rulio žaidėjas Vl. Šneideris ir jaunimo vadovė L. Makarovaitė. Abu gyvena Sydnėje. V. Šneideris ruošiasi vykti į IV PLS žaidynes Lietuvoje.

Pradžioje darbas buvo sunkus; nebuvo patalpų, nei pinigų, tačiau iš Lietuvos išsiųstas didžiulis lietuviškasis sportinis entuziazmas nugalėjo viską. Pamažu susidarė bent kelios krepšinio vyrų ir moterų komandos, susibūrė tinklininkai, stalo tenisininkai ir šachmatininkai. Prasidėjo bendravimas su australais ir kitomis tautybėmis. Prasidėjus Australijos lietuvių sportininkų varžyboms, vėliau tapusioms sporto šventėmis, koviečiai nei vieną neapleido ir per tą 40-tį metų iškovojo daugybę įvairių laimėjimų, ne kartą tapdami ne tik lietuvių, pabaltiečių, bet ir australų įvairių šakų čempionais. Lietuviai savo įsijungimu sustiprino ir ne vieną australų sportinę komandą bei rinktinę. Ne vien tik sportu „Kovas“ domėjosi. Ilgokai buvo koviečių tautinių šokių šokėjų grupė, pasirodydama įvairiuose festivaluose, vėliau tapusi atskira Sydnėjaus tautinių šokių šokėjų grupe. Turėjo „Kovas“ ir savo vaidintojus, pastatiusius bent tris spektaklius. Nors pradžioje visi lietuviai čia kūrėsi, statydinosi namus, neturėję savų automobilių, tačiau parama sportininkams buvo gera ir nuosirdi. Į bent kokias koviečių rungtynes, krepšinio, tinklinio, futbolo ir kt., susirinkdavo didžiulis būrys žiūrovų, kai „Kovo“ rengiami baliai ar kiti pasilinksminimai, visuomet būdavo labai sėkmingi ir gausūs.

Australai, ypač jų politiniai vadovai, kurių pagrindinis rūpestis tada būdavo ateivius kuo greičiau paversti australais, ne tik sportininkams, bet ir kitoms mūsų organizacijoms, net ir lietuviškai parapijai, sakydavo, kad mes ilgiau kaip 10 metų neišsilaikysim. Tačiau tas jų „pranašavimas“ nepasi-

teisino. Net dabar, po daugiau negu 40 metų, mes gerai ir stipriai laikomės. Mūsų sporto šventėse dalyvauja iki 400, daugiausiai jau čia gimusių jaunųjų sportininkų, kurie, nors ir nematę Lietuvos, didžiuojasi gindami lietuviškąsias sportines tradicijas ir būdami lietuviškųjų sporto klubų nariais. Tiesa, per tą laiką užsidarė nemažai, net buvusių stipriųjų lietuviškųjų organizacijų ir bent keli mūsų sporto klubai. Viena iš pagrindinių tam priežasčių yra nesupratimas priaugojo jaunimo, laiku nepaaušimams jų būti ateities vadovais, per ilgai vadovavimą turint seniesiems, nors anksčiau ir gerai žinomiems to meto vadovams. Laikas daro savo ir gyvenimas reikalauja pakaitų. Sydnėjaus „Kovas“ tą reikalą labai gerai suprato ir šiandien, turint gana didelį būrį jaunimo, juos treniruoja ir su jais artimus ryšius palaiko jau patys jaunimo vadovai, tik valdyboje, kurioje iš 10 narių yra taip pat 6 jaunųjų atstovai, nurodymus (ir tai labai draugiškai) duoda keli koviečiai veteranai. Žengiant į veiklos pusbimtį, koviečiai yra dar stiprūs ir

nemato, kad jų prieš 40 metų pradėtas lietuviškas sportinis darbas būtų pasmerktas žlugimui. Šių metų gegužės 11-tą dieną Sydnėjaus Lietuvių klube vyko Jubiliejinis „Kovo“ 40-čio pokylis, kurio metu buvo koviečių menininkų atliekama programa, susipažįstama su „Kovo“ buvusiais pirmininkais, o jų jau buvo nemažai. Garbės nariai ir iškiliųjų veteranai susipažino su dabartiniu jaunimu, kartu bendrai dalyvaujant ir užmezgant artimesnius ryšius tarp veteranų ir dabartinio jaunimo.

Koviečiai, kartu su visais Australijos lietuvių sportininkais jau seniai ruošiasi išvykai į Lietuvą, dalyvauti IV-se PLS žaidynėse. Didžiausia Australijos lietuvių sportininkams problema yra mūšiške žiema, o mūsų besimokančiam jaunimui, kurių didžioji dalis sudaro visas mūsų komandas, mokslo metų vidurys ir pusmetinio egzaminai. Praleidus bent mėnesį Lietuvoje, reiktų šios mokslo metų kartoti, su kuo nesutinka tėvai, nors pats jaunimas labai norėtų žaidynėse dalyvauti. Dėl šių priežasčių Australijos išvykos dalyvių skaičius labai sumažės. Nežiū-

AR LIETUVIAI NUGALĖS EVERESTĄ?

Klausimas intriguojantis, ryžtas fenomenalnis, nuosprendis sensacingas. Iš antros pusės, kodėl gi abejoti, kad tai negalėtų tapti realybe?

Štai keletas lietuvių bekompromisinio ryžto rezultatų pavyzdžių: išėjome į viešą karą su milžinu – Blogio Imperija. Pirmieji mūšiai jau laimėti, ir kol kas, tik su pagyginant mažomis kraujo aukomis. Lietuvių galutinė pergalė jau net ir visais platus pasaulis neabejoja. Liko tik laiko ir aukų klausimas. Sporto pasaulyje, nors ir nesame gausūs, bet pasiekimų bei pergalių turime neproporcingai daug ir intriguojančių. Dukartiniai Europos krepšinio čempionai. Seolio mieste vykusiu olimpinė žaidynių aukso medalistai krepšinyje. Olimpiniai medalistai turime ir plaukime, irklavime, šaudyme, dviračių sporte, net ir slidinėjime. Ankstyvaisiais pokario metais mūsų „Paulaukai“ (etc.) išmokė Sovietus, mūsų „Grybauskai“ (etc.) mokė prancūzus ir kitus kaip reikia žaisti (gerą lietuvišką) krepšinį. Turėjome dar Jonny Jonaitį, Jack Šarkį ir Vyta Gerulaitį. Turėjome taip pat ir Darių su Girėnu. Visi jie apčiuopiamai ir pozityviai atstovavo mūsų brangiajai tėvynei.

Šie metai liks irgi ypatingai prasmingi mūsų tautos sporto istorijoje daugeliu atžvilgiu. Lietuvoje rengiama didžioji sporto šventė sutrauks tėvyninius iš įvairių pasaulio kraštų – tai lyg simboliniai „lietuvių olimpiniai žaidimai“. Bus sportuojama – rungtyniaujama be-

veik visose sporto šakose, įskaitant aviacijos sportą ir alpinistinį slidinėjimą (Kaukaze). Prie viso to, ši rudenį, štai paskelbtas dar vienas sensacingas užmojis: Jungtinė Pasaulio Lietuvių Alpinistų ekspedicija į Everestą! Nejuokaujama, paruošiamieji darbai, treniruotės, vykdomi pilnu tempu. Leidimai iš Tibeto valdžios jau gauti. Ekspedicijos kadras ir ekipa jau sudaryta. Įkopimas į Everestą yra didelis užmojis, tai yra lyg svajonė ar sapnas visų alpinistų tai realizuoti. Everestas pirmą kartą tapo nugalėtas ne per seniai – anglų ekspeditorių, naujazelandiečio Hillary ir tibetiečio Tenzing Norkey. Po jų eina metai nesėkmingų bandymų įvairių tautų alpinistinio elito. To siekdami žuvo daug alpinistų. Sekmingų įkopimų tepasiekė nedaugelio tautų kopėjai. Iš nedidelių tautų lietuvių būtų pirmieji. Mūsų alpinistų, kaip ir anuomet Dariaus ir Girėno, ryžtas ir pasiaukojimas yra skiriamas mūsų jaunajai tėvynei. Paremkime tad juos moraliai, paremkime ir materialiai. Atiduokime savo duoklę, gerbiame mūsų spaudos redaktoriai, žurnalistai ir visi, ypač labiau pastūrinantieji visuomenės nariai, šiam didžiam ryžtui. Padarykime tai – „vardan tos Lietuvos!“ (Aukos yra atleidiuamos nuo valst. mokesčių). Galintieji šį užmojų paremti, aukas prašomi siųsti: Mt. Everest Expedition, 2226 Third Ave., Seattle, WA. 98121. Att. A. Bertulis.

Algirdas Nakas

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates \$80.00. Foreign countries \$90.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuničiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaititojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$80	\$45	\$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol.)	\$90	\$50	\$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	\$45	\$30	\$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida U.S.A. dol.) savaitinis	\$50	\$30	\$25

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.

- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos pristunčiamos gavus prašymą.

rint to, Kengūrų žemės lietuviams žaidynėse bus gražiai atstovaujama.

Antanas Laukaitis

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – VIDIAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Augliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ Ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago, Ill.
Tel. (1-312) 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. (1-312) 735-4477;
Rez. (708) 246-0087; arba (708) 246-6581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. E. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-6101
Valandos pagal susitarimą
Pirm. 3 v.p.p.-7 v.v., antr. 12:30-3 v.p.p.
treč. uždaroma, ketv. 1-3 v.p.p., penkt.
ir šešt. 9 v.v.-12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago 4441
(1-312) 778-6969 arba (1-312) 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
ISSIPLETUSIŲ KODŲ VENU
IR ŽAIZDŲ GYDYMAS
ODOS AUGLIŲ IR KOSMETINĖ
CHIRURGIJA

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidaus ir kraujos ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road.
Tel. (1-312) 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Pirm., antr., penkt. 12:30 v.p.p., ketv. 2-7 v.v.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja
3315 W. 55 St., Chicago, IL
Tel. (1-312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708) 652-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS

DR. EUGENE MCENERY
DR. JAMES BUDEN
INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
81 St. ir Kean Ave., Justice, IL
Tel. (1-312) 565-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ – VIDIAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(1-312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. (1-312) 585-0348;
Rez. (1-312) 779-5533

DR. FRANCIS MAŽEIKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Kab. tel. (1-312) 471-3300;
Rez. (708) 442-8297

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

DR. KENNETH J. YERKES

DR. MAGDALEN BELICKAS
DANTŲ GYDYTOJA
Pensilvanijos nuolaida
4007 W. 59 St.
Tel. (312) 735-5556
507 S. Gilbert, LaGrange, IL.
Tel. (708) 352-4487

Cardiac Diagnosis, Ltd.

Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
PETER STECY, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (1-312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, prikaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (1-312) 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. ANTANAS G. RAZMA

SPECIALYBĖ – PLAUCIŲ LIGOS
4700 W. 95 St.
Oak Lawn, IL 60453-2533
Tel. 708-636-3113

DR. DANA M. SALIKLIS

DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-531-1113
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. (1-312) 778-2880.
Rez. (708) 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (1-312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.

AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville, IL 60563
Tel. 1-708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (1-312) 586-3166;
Namų (708) 381-3772

DR. PETRAS ŽLIOBA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6
Šeštadieniais pagal susitarimą

NAUJAM PASAULY

Gegužės 2 d. pop. Jonas Paulius II išleido 114 psl. encikliką „Centesimus Annus“ (Šimtieji metai), minint 100 metų nuo popiežiaus Leono XIII jo enciklikos „Rerum Novarum“. Naujojoje enciklikoje kalbama apie komunistinio socializmo bankrotą ir po-komunistinės eros moralinius iššūkius kapitalizmui. Bet ar JAV-ų pramonininkai — tie, kurie turėtų daugiausia galios paveikti kapitalizmą, ją paskaitys? Vienas verslininkas, John Caron, kalbėjęs Notre Dame universiteto simpoziume paminėti enciklikos „Rerum Novarum“ šimtmetį, teigė, kad ne. Tai todėl, kad, žmogus į viską žiūri iš savo perspektyvos. Kadangi jis pats — Caron — yra verslininkas — tekstilų gamintojas, jis pro verslininko akinius mato ir socialinio teisingumo problemas. Vyskupai gi jas mato iš teoretiškesnės teologinės perspektyvos.

Paskui jis duoda tokį pavyzdį. Kai išėjo provizorinis tekstas JAV vyskupų laiško apie ekonominį teisingumą, kiekviena JAV vyskupija buvo kviečiama pastudijuoti laišką ir jį komentuoti. Caron tad paskambino vyskupui ir pakvietė jį susitikti su grupe iškilniausių katalikų verslininkų padiskutuoti šį provizorinį tekstą. Vyskupas neapmąstęs kvietimo, sakdamas, kad tą darbą jis pavėdęs vietinio universiteto „asistent“ profesorius. Teisingai ar neteisingai, Caron pasidarė išdava, kad turėtų vyskupas nejaudinau jausmus, kalbėdamas ekonominiams klausimais su tos srities praktiškais žinovais. Tačiau, teigė Caron, kai bažnytiniai dokumentai, mokantys evangelijos mokslą pritaikyti gyvenimui, yra formuluojami nesitariant su tos srities praktiškais žinovais, jų siūlomoms mintys dažnai šauna pro šali praktiškoms patirties ir todėl jų nepaisoma.

Kita klūtis, anot Caron, tai, kad juose dažniausiai kapitalizmas yra automatiškai siejamas su išnaudojimu, daroma prielaida, kad pelną gauti yra bloga — kad tai išnaudoja kitus. Kai prieš pradėdant diskusijas yra kategoriškai pasmerkiama pagrindinė svarbių diskusijų dalyvių pagrindinės prielaidos, dialogas — svarstybos tampa nebeįmanomas.

Tačiau daugumas verslininkų, įmonių vadovų nelaiko savo darbo-kūrybos žmonių išnaudojimu. Jie gi sukuria darbus ir samdo žmones, įtraukdami daugiau žmonių dalintis „ekonominiu pyragu“ — didina patį pyragą, kad daugiau žmonių galėtų jį dalintis. Ekonominis gyvenimas vis tik nėra užbrėžto dydžio, sunaudojamas daiktas, o augantis, gyvas organizmas, kurį galima išauginti, kad duotų ir šimteriopai ir daugiau.

Caron teigia, kad daugumas katalikų verslininkų nori rasti būdus, kad jų tikėjimas paveiktų jų darbą, bet tam reikia dialogo, pokalbių, noro vienas kitą suprasti, nedarant prielaidų, kurios iš anksto sunaikina kitos pusės egzistencijos priežastį. Tam reikia kurti forumus, kur tokie dialogai galėtų vykti, o jų šiandien nėra. Naujoji enciklika duoda naują progą bandyti tai padaryti, tokius pokalbius vesti.

Paskaitę šią naująją encikliką labai gerai ją įvertino net keli asmenys, kurie buvo dideli kritikai JAV vyskupų laiško apie ekonominį teisingumą. Vienas didžiausių kritikų anuo metu buvo Michael Novak, katalikas filosofas-teologas, laisvosios rinkos gynėjas, nepaprastai patenkintas naująja enciklikos „Centesimus Annus“ (Šimtieji metai), minint 100 metų nuo popiežiaus Leono XIII jo enciklikos „Rerum Novarum“. Naujojoje enciklikoje kalbama apie komunistinio socializmo bankrotą ir po-komunistinės eros moralinius iššūkius kapitalizmui. Bet ar JAV-ų pramonininkai — tie, kurie turėtų daugiausia galios paveikti kapitalizmą, ją paskaitys? Vienas verslininkas, John Caron, kalbėjęs Notre Dame universiteto simpoziume paminėti enciklikos „Rerum Novarum“ šimtmetį, teigė, kad ne. Tai todėl, kad, žmogus į viską žiūri iš savo perspektyvos. Kadangi jis pats — Caron — yra verslininkas — tekstilų gamintojas, jis pro verslininko akinius mato ir socialinio teisingumo problemas. Vyskupai gi jas mato iš teoretiškesnės teologinės perspektyvos.

lika. Anot jo, „pirmą kartą vaticaninis dokumentas parodo gerą supratimą anglo-amerikietiškos socialinės realybės patirties (būtent pluralistinės, demokratiškos, laisvosios rinkos). Kitas ekonomikos žinovas sako, kad šia enciklika nusivilti tik ekstremistai — tie, kurie mano, kad rinkos ekonomika galima išspręsti visas problemas, ar tie, kurie mano, kad valstybė gali visas problemas išspręsti. Gi enciklikoje rašoma, kad valstybė turi bendradarbiauti su rinkos vadais, siekdami apsaugoti žmogaus orumą ir teises.

Enciklika analizuoja pozityviosios ir neigiamosios kapitalizmo savybės ir, atsižvelgiant į Persų įlankos karą, pareiškia, kad svarbiausias žemėje poreikis yra rasti konkrečias priemones be karų spresiti tarptautinius konfliktus.

Primindama klasikinį Bažnyčios socialinį mokymą, ir šioje enciklika pabrėžia darbininkų teises ir kad būtina darbo uinijoms jas apsaugoti ir kad atsilikusi tautų išsivystymas ir teisingas žemės gėrybių pasidalinimas yra būtinas, norint išvengti karų.

JAV Vyskupų konferencijos patarėjas socialinės politikos klausimais kun. Bryan Hehir pažymi, kad enciklikoje yra itin išsami analizė Rytų Europoje vykusių politinio proceso ir stipri kritika ten išbandyto komunistinio socializmo. Enciklikoje yra pripažįstamas faktas, kad kapitalizmas yra dabartinė ekonominės organizacijos forma pasaulyje, bet pabrėžia, kad būtina jam patatyti ribas. Joje vakariečiai yra perspėjami nesuprasti komunizmo žlugimo kaip savosios ekonominės sistemos pergalės ir dėl to atsakyti taisyti tai, kas būtina jame taisyti.

Kur anksčiau bažnytiniuose dokumentuose buvo brėžiamas vidurinis kelias tarp socializmo ir kapitalizmo, šioje enciklikoje tik kapitalizmas yra smulkiai nagrinėjamas, iškeliant jo gerąsias ir blogąsias savybes. Tad šis dokumentas didžiausią iššūkį meta stipriausiems kapitalistiniams kraštams, būtent ir Amerikai. Žmonės negali būti laukiami tik prekių gamintojais ir naudotojais. Ekonominė sistema turi būti taip sutvarkyta, kad būtų patenkinami ir žmonių dvasiniai ir kultūriniai poreikiai.

Politinių mokslų profesorius Marquette u-t. Milwaukee, kun. Timothy O'Brien primena, kad JAV ekonominė sistema yra toli gražu ne primityvi kapitalizmo forma. Vis tik yra Medicare, Medicaid ir Socialinė apdrauda ir federalinės šalies programos bei „antitrust“ įstatymai, kurių paskirtis sutrumpinti kapitalistinius kraštutinius. Gi federaliniai bei valstijų mokesčiai yra priemonė teisingiau turtą padalinti — išrenkanti iš turtingesniųjų, kad būtų pagalba neturtingiesiems ir silpniesiems. Tačiau šiandien matome, kaip federalinio deficito mažinimo vardu visos šios pašalpos programoms lešos yra mažinamos. Įstatymai, reguliuojantys firmų veikimą irgi ne visada yra lygiai prietaikomi. Tad 1980 dešimtmetyje firmos pradėjo vienos kitą „ėsti“, gerokai sumažindamos reikiamą konkurenciją.

Valstybės gi pareiga, kaip rašoma enciklikoje, yra šiuos įstatymus prižiūrėti ir kurti tokius įstatymus, kad visi gyventojai turėtų tikrą galimybę ir teisę užsidirbti savo pragyvenimą, naudingai dalyvauti ekonominiame visuomenėje.

a.j.z.

Vyskupas Antanas Deksnyš — jubilias

DVIGUBA VYSK. A. DEKSNIO SUKAKTIS

L. TULABA

Šių metų gegužės mėnesį vysk. Antanas Deksnyš švenčia dvi reikšmingas amžiaus ir kunų sukaktis. Gegužės 9 d. 85 gimtadienis, o gegužės 30 d. — 60 metų kunigystės tarnystėje. Šios dvigubos sukakties iškilminga paminėjimą rengia prel. A. Bunga Memmingene. Manau, kad visi lietuviai šių sukaktių progą turėtų prisiminti vyskupą savo maldose ir tuo pačiu dėkoti Viešpačiui, kad jis davė mūsų tautai šį žymų sunų, o Bažnyčiai nusipelnusį kunigą ir vyskupą.

Sukaktuvininkas vysk. A. Deksnyš gimė 1906 metais gegužės 9 d. Rokiškio apskrityje, Juodupės valsčiuje, Butėniškio kaime. Pradžios mokyklą baigė 1918 Onuškėje. Tese mokslą Rokiškio gimnazijoje. 1926 metais įstojo į Kauno kunigų seminariją. Kunigu iššventintas 1931 gegužės 30 d. Nuo 1931 iki 1934 m. katedros vikaras Panevėžyje. Nuo 1934 iki 1936 m. vikaras Biržuose. Nuo 1936 iki 1940 metų tęsė studijas Šveicarijos Fribourge. Įsigijo filosofijos daktaro laipsnį. Negalėdamas grįžti į Lietuvą dėl kilusio antro pasaulinio karo ir bolševikų okupacijos, laimingu būdu pasisekė paimti JAV 1941 metais. Kurį laiką prisiglaudė Chicagoje, Visų Šventųjų lietuvių parapijoje. Po kiek laiko persikėlė į vikaro pareigas į Šv. Kryžiaus parapiją Mount Carmel, Pennsylvanijoje.

Šios parapijos klebonas buvo kun. J. Končius. Jis buvo didelis visuomenininkas: organizavo šalpos darbą, todėl turėti pagalbininką jam buvo patogiu. 1943 metais buvo pakviestas klebono pareigoms Nekalto Pradėjimo parapijoje East St. Louis. Čia išklebonavo 25 metus. Pastatė naują, gražią bažnyčią. Vadovavo parapijai itin uoliai ir sėkmingai. Parapičiai ji mylėjo. Vietinis vyskupas jį vertino. 1963 metais, vietinio vyskupo rekomendavimu, popiežius Jonas XXIII įvertino jo kunigišką uolumą, suteikdamas prelato titulą.

Po netikėtos vyskupo P. Brazio mirties 1955 metais vyskupas V. Brizgys dėjo pastangų, kad Šv. Sostas paskirtų naują vyskupą Europos lietuvių sielovadai tvarkyti. Kaip prieš vysk. P. Brazio paskyrimą, taip ir šį kartą lietuvių tarpe, ypač vienos katalikų grupės tarpe,

kilo sujudimas, kad nebūtų paskirtas šiai grupei nepalankus vyskupas. Prasidėjo prieš galimus kandidatus skundai. Buvo išdrįsta net savo ruožtu pristatyti savus kandidatus. O prieš vysk. V. Brizgį atsirado net skundai, kurie, ačiū Dievui, pasirodė tik piktos valios padaras. Visame šiame tikriausiai gudriai reikšėsi Maskvos ranka. Kremlui vysk. V. Brizgys buvo labiausiai nekenčiamas asmenybė. Šv. Dvasia veikia Bažnyčioje, kad būtų paskirti geri vadovai. Buvo paskirtas A. Deksnyš. Daugelis šiuo paskyrimu džiaugėsi. Tarp šių buvau ir aš. Vysk. A. Deksnyš pažinau nuo studentavimo laikų. Jo atminimas pasiliko manje gyvas ir mielas visam.

Konsekracija įvyko 1969 birželio 15 d. East St. Louis katedroje. Konsekravo arkiv. Raimondis, Apaštališkasis delegatas Wahingtone. Grįžęs į Europą vadovauti Europos lietuvių sielovadai, pasirinko dvi rezidencijas: Romoje-Villa Lituanija ir Bad Woerishofene, Vokietijoje. Keturiolika metų rūpinosi išsiklaidžiusių Europos lietuvių dvasiniu aptaravimu. Savo paprastumu ir nuoširdumu bei atsidavimu laimėjo visų pagarbą ir meilę. Buvo tikrai miela bendradarbiauti. Tai buvo tikra Dievo dovana Europos lietuviams, o taip pat ir Šv. Kazimiero kolegijai. Kolegijai buvo savas, ir mes, kolegijos vadovai, buvome jam savi. Dėl amžiaus 1983 metais, Šv. Sostui leidžiant, pasitraukė iš pareigų. 1984 metais buvo paskirtas visos lietuviškos išeivijos vyskupu su platesnėmis teisėmis Paulius Baltakis, OFM. Tačiau jis pastoviai rezidenciją pasirinko pranciskų vienuolyne Brooklyn, N.Y. Vysk. A. Deksnyš liko ir toliau reziduoti Europoje, Bad Woerishofene ir Romoje. Galime todėl jo artumui ir toliau džiaugtis.

Dievas vysk. A. Deksnyš palaimino amžiumi, o jis Dievui atsidėjo savo ilgą ir žavą kunigišką tarnybą. Meldžiamės ir prašome Dievo dar būti su mumis mūsų džiaugsmui ir Dievo garbei ilgus metus.

PIRMOJI LIETUVIŠKA SPAUSTUVĖ AMERIKOJE

Pirmą stiprią lietuvišką spaustuvę Amerikoje įkūrė 25 metų jaunuolis Juozas Paukštys, gimęs Naujininkų k., Vilkaviškio apskr. Kaupiškio pradinėse, Amerikon atvyko 1878 m., eidamas 18 metų. Dvejus metus anglių kasykloje

TIKROJI SOVIETIJOS JĖGA

AURELIJA M. BALAŠAITIENĖ

Kas rytą po pusryčių įsijungiu į tarptautinį kompiuterių žinių tinklą ir seku, kas darosi pasaulyje, ypačiai Pabaltijo kraštuose. Kai kurios žinios mane pasiekia greičiau, negu jas pamatau televizijos ar perkaitau didžiojoje spaudoje. Balandžio 30 dienos rytą skaitau ir savo akimis netikiu.

Sausio mėnesį Newfoundland saloje iš laikinai nusileidusio, pakeliui į Kubą skridusio sovietiško lėktuvo išlipo Vladimir Ladišenko su savo 12 metų sūnumi Sergiejum ir Kanados valdžios pareigūnų paprašė politinio pabėgėlio globos, kuri jam buvo suteikta. Kijeve liko jo žmona ir dvi dukterys, nes joms nebuvo leista skristi tuo pačiu lėktuvu, kuriuo neva gydymosi tikslu į Kubą buvo išleistas Ladišenko su sūnumi. Vladimir Ladišenko, buvęs Černobilio atominės jėgainės tarnautojas, sukrėtė Kanados žinių agentūras savo prenešimu, kad Černobilio tragiškoji katastrofa, pareikalavusi daugelio tūkstančių aukų ir palikusi ilgiems dešimtmečiams tragiškas pasekmes, nebuvo „žmogiškos klaidos“ išdava, bet KGB suplanuotas eksperimentinis „karo žaidimas“. Ladišenko tvirtina, kad KGB nutarė išbandyti, kas atsitiktų, jei, karo atveju į jėgainę sugedus, ji nustotų energijos ar sustreikuotų jos šaldymo sistema. Betgi „tyrimus“ pravedusi sovietų vyriausybė pasauliui paskelbė, kad tragiškoji Černobilio katastrofa buvo visi tarnaurojų klaidos pasekmė... Visas pasaulis skubėjo su visokeriopa humanitarine ir medicinine pagalba nukentėjusiems.

Laisvasis pasaulis stebi Gorbaciovo ir Jelcino tarpusavio lenktyniavimą, spėlioja Sovietų Sąjungos ateitį, gėrisi „demokratizacijos procesu“ ir laukia kažkokio stebuklo, nepastebėdamas tikrosios, užkulisinės jėgos. KGB dirba tyliai, ra-

finuotai, gerai užmaskavus ir išlaiko paslaptis. Vargas tam, kuris tas paslaptis išdrįsta išnešti į viešumą. KGB, kaip tas į savo tinklą museles viliojantis voras, ignoruodamas visus moralės ir etikos principus, savo šlykštus veido neparodomas, atlieka savo nuožmų darbą ir vykdo nelaimės nešančius planus. Su KGB jėga neįmanoma kovoti, nes neįmanoma prieiti prie priešo, kurio nesimato ir nesigirdi. Tos institucijos bi-jo ministeriai ir generolai, o gal ir pats Gorbaciovas.

Ar yra tokia jėga pasaulyje, kuri patrauktų KGB atsakomybėn? Jei niekas iki šiol iš sovietų nepareikalavo atsisteiti už milijonus nužudytų, ištrintų ir nukankintų pabaltiečių, badu numarintų ukrainiečių, nukankintų rusų ir kitų tautybių, tai kas drįs viešai kaltinti galinčiausią, bet slapta sovietų aparatą? O vis tiek Černobilio katastrofa, kaip dar jokia kita nelaimė, ne tik nužudė nekaltas aukas, bet gal ir visam šimtmečiui pažeidė ateinančias kartas sunkiai pašalinamais radiacijos nuodais užteršus dirvožemį, augmeniją, orą, vandenį.

Jei Ladišenko sako tiesą, tai jis sukompromituos sėkmingą ilgametę KGB aparatų veiklą. Gal atsimerks ir Vakarų pasaulio akys ir pradės analizuoti įvykius „anapus uždaugos“, nustos pasitikėti iš anapus gaunama „oficialia“ informacija, pažvelgs giliau ir padarys logiškas išvadas, kurios savaime peršasi po pereitų dešimtmečių jau į viešumą iškilusios sovietų istorijos, prezidento Rooseveltio bičiulio Stalino nuožmaus siautėjimo, Berlyno sienos statymo ir užkulisinio KGB užmačių. Taip pat reikia turėti viltį, kad Ladišenko Kijeve likusios šeimos nariai nebus ištikti kokio nors „nelaimingo atsitikimo“.

Keista, kad Amerikos spaudoje ar televizijos žiniuose nėra nei mažiausios žinutės apie sensacingą Ladišenko pranešimą. Kodėl? Nejaugi mano visada toks patikimas informacijos šaltinis būtų sukūręs tokį fantastišką pranešimą?

Kai kurių žmonių kuklumas tėra blogiausias rūšies puikybė.

C. Fornari

AUSTRALIJOS DIENORAŠTIS

ALFONSAS NAKAS

22

Dar buvome pavezoti po Tathra ir Narooma vasarviečių gatves, vis su puikiais reginiais i okeaną, vis pilnas turistų.

Tilba bažnytkaimy (Tilba Village) sustojome prie sūrių dirbtuvėlių. Radome ne tik kelių rūšių sūrių, bet kitame kambarėly ir visokių smulkių suvenyrų. net knygų. Už 9.95 dol. nusipirkau poeto Neil Hulm sudarytą 112 psl. knygėlę „Aussie Bush Yarns“. Tai keturių autorių pasakojimai eilėmis ir proza apie tikrus New South Wales gyventojų nuotykius iš linksmosios pusės. Knygėlė gausiai iliustruota. Nepaisant to, kad joje man daug nesuprantamų, tik nujauciamų žodžių, per trejetą vakarų, kai visi miegodavo, su malonumu perskaičiau.

Sausio 5, šeštadienį, apie šeštą valandą vakaro pasiekėm nemažą, apie 30,000 pastovių gyventojų kurortinį miestą Batemans Bay, plačiai žinomą pietryčių Australijoje, o ypač pamėgtą sostinės Canberros gyventojų. Tuo tarpu jame nesustojom. o vykome už 5 km, šiauriniam tos pačios įlankos šone esančią vietovę Maloney's Beach, kur ant aukšto įlankos skardžio daugelio kitų vilų kaimynystėje puikuojasi Sofijos ir Liudo Budzinauskų vila. Batemans Bay miestas per įlanką gal 2-3 km atstu iš čia matomas kaip ant delno ir diena, ir naktį, kai užsiziebia tūkstantai šviesų.

Po įtemptos savaitės ALD, Geelongo ir paskutinių dviejų dienų beveik tūkstantis km kelionės atvykome čia savaitės poilsiui.

Okeano pakrantėse

Gatvė, kurioje stovi Budzinauskų vila, beveik ištisai apstatyta, tik kur ne kur tuščias sklypas. Čia nuosavus namus pasistatę ir keletas kitų Canberros lietuvių. Bet Liudas, sako, nė su vienu vietomis nemainytų. Vilos užpakalį nuo įlankos teskiria tik aukštas, gal šimto pėdų skardis, o iš galo nuo paplūdimio tik vienintelė kito savininko vila. Nuo skardžio turi išsikasę laiptus, gatvę pėsčiom iki paplūdimio — trys ar keturios minutės. Sklypa gan pigiai pirks maždaug prieš 20 metų ir ant jo pradžioje pasistatęs būdelę, kad galėtų iš Canberros savaitgaliais atvažiuoti pažuvauti. Bet būdelės, kaip ir Amerikoje, ant gerų sklypų neleidžia ilgai laikyti. Ėmęs pamažu mūryti, plėsti ir ilgį, plotį ir aukštį. Taip keliolika metų, iki atsirado su visais patogumais, apskritus metus gyvenama vila, jos dešinėje dvieji automobiliams garažas, o kairėje tas pirmasis pastatas, kuriame dabar įrengtas vienas didžiulis miegamasis kambarys. Abu pastatus jungia didžiulė platforma, ant kurios pastatyti stalai vaisiams po atviru dangum.

Anksčiau šiame dienorašty minėjau perpildytą katalikų bažnyčią, kai mes pamaldose dalyvavome. Tai buvo sekmadienį, sausio 6 d. Po pamaldų Liudas mus vežiojo Batemans miesto skardžiais ir kloniais, tai su puikia panorama i okeano įlanką, tai gėlynuose skėstanciais dideliais, gražiu statybų namais. Šiaurinį miesto pakraštį liečianti plati nežinoma man vardo upės delta globia daugybę žvejybos ir pramoginių laivų.

Po ankstyvų pietų John (Jonas) Hughes mus nuvežė į Peppy Beach, vietovę maždaug 30 km į šiaurę

Sydney link. Pavojingai suktu ir siauru keliu kelis šimtus pėdų i paplūdimį nusileidę, radome daugybę turistų, atvykusių automobiliais. Vieni maudėsi. Kiti, pasistatę palapines, kepė stikus ir dešreles, gėrė alų.

Dalis šio paplūdimio pateisino vardą. Jonas mus nuvedė tai vandeniu, tai per plokščias uolas i akmenukais nusėtą pakrantę. Jų ten milijonų; milijonai, nuo kumščio iki žirnio didumo. Balti, rusvi, juosvi. Kai kurie okeano nuzulinti iki tobulo apvalumo, kiti plokšti, ovalūs, diskų ar kiaušinių formą. „Ar galima juos rankioti ir neštis?“, klausiau Joną, prisiminęs Šveicarijos viršukalnes, kur neleidžiama liesti ne tik žiupsnelio žemės, bet nė skinti gėlelės. Atsakymas: kiek tik nori. Rankiojom visą valandą. Prisipylėm kišenės. Kai už savaitės krausimės lagaminus, deja, daugumą su skaudančia širdimi paliksimė, i Sunny Hills tik po saują jų atsivešime.

Pradėjau nuo akmenėlių, kad pateisinčiau vietos pavadinimą, bet juos rankiojom prieš palikdami Peppy Beach. Atvykus pirmoji atrakcija buvo kengūros. Tai Australijoje antras mums su jomis susitikimas ir paskutinis. Na, matysime retuokšmais vieną kitą pakelešę, bet čia buvo jų kolonija. Ir daug didesnė, negu anksčiau aprašytoji. Čia jų ne keliolika, o veikiausiai šimtas keliolika ir gal daug daugiau. Tokios prie žmonių prijunkt, kad rodos galetum ant kai kurių pajori. Jeigu išsilaikytum... Būriai turistų jas šerė duona, glostė, fotografavosi. Buvo patelių (daugybė) ir patinų. Didelių, kaip sturnų, vidutinių ir tik ką motinos sterblė palikusius kengūrėlių. Tos, kur sterblėse, atrodė „gudrausios“ ir idomiausios. Motinoms sėdint, jos skabė žolę arba dairėsi i kvailus turistus. Čia visos tiek permaitintos, kad reikėdavo daug pastangų kuriai i burną ką įgrūsti, norint geros nuotraukos atminimui...

(Bus daugiau)

TAUTYBIŲ CENTRO DEIMANTINĖ SUKAKTIS

Tautybių tarnybos centras — The Nationalities Services Center — Clevelande švenčia savo deimantinę sukaktį. Ši sukaktis ir jos prisiminimas, galima sakyti, buvo pradėtas jau lapkričio 30 d. Tautybių festivaliu iškilmingoje Palace Theater rūmų salėje, kur dalyvavo 16 tautybių šokėjai, dainininkai ir muzikantai, jų tarpe ir „Grandinėlė“.

Oficialus šios institucijos sukurto festivalio rengimas gegužės 31 d. su įdomia programa, iškilminga vakarėnis, šokiais German-American Cultural Center, 7370 Columbia Rd., Olmsted. Pakvietimai po 25 dolerius gaunami NSC, 1715 Euclid Ave., Cleveland 44115. Tel. 781-4560. Tautybių centro egzektyvinis direktorius yra Algis Rukšėnas.

Apie šią įstaigą ir jos sukaktį daug rašė Clevelando „Plain Dealer“ dienraštis ir priemiesčių savaitiniai laikraščiai.

Pagalba naujiems imigrantams

Kaip kituose JAV miestuose veikia tokie ar panašūs tautybių centrai, man nežinoma, bet Clevelande šios įstaigos pagalba naujiems šio krašto gyventojams dėl įvairių politinių ar kitokių priežasčių palikusius savo gimtuosius kraštus, yra labai efektyvi.

NSC — Tautybių tarnybos centras, yra ne pelno organizacija, remiama privačių fondų, privačių asmenų, United Way Service įnašų. Ir pati įstaiga įvairiais renginiais stengiasi suteikti lėšas šiam samarietiškam darbiui. Čia daug dirba savanorių, socialinių darbuotojų, mokytojų, psichologų, kurie padeda ateivams greičiau pažinti kraštą, išmokyti kalbą, susipažinti su jo kultūra, istorija, priprasti prie krašto sąlygų. Tautybių organizacijos kviečia naujus imigrantus į savo tautų šventes, įvairius renginius bei programas.

Sis centras, įsteigtas prieš 75 metus, kasmet aptarnauja daugiau kaip 65 tautybių arti 2,000 asmenų visose Šiaurės rytų Ohio apskrityse. Naujasis centro vadovas labai stengiasi gauti paramos iš Valstybės

departamento, Ohio valstijos ir kitų finansinių institucijų, kad darbas galėtų būti sėkmingiau vykdomas ir naujesiems ateivams palengvintų įsikūrimo problemas. Ieškoma erdvesnių patalpų, kad besimokantiems anglų kalbą (arti 100 kasdien), tarnautojams ir savanoriams būtų patogesni kambariai dokumentams sudaryti, vertimams, posėdžiams ir pan. Dabar ir iš Lietuvos atvykusieji čia randa patarimų ir pagalbą.

„The Sun Courier“ savaitraštis (kovo 14 d.) turėjo pasikalbėjimą su direktoriumi Algium Rukšėnu. Ilgas straipsnis pailiustruotas jo ir jo vadovaujamos įstaigos nuotraukomis. Iš pasikalbėjimo aiškėja, kad praėjusiais metais daugiau kaip 200 pabėgėlių, siekiančių politinio prieglobsčio, buvo įkurdinti šioje Cuyahoga apskrityje, palyginus su 29-niais, 1988 metais. 1989 m. JAV buvo 8,100 prašymų polit. egziles teisėms gauti, bet tik 1,780 buvo patenkinti. Daugiausia buvo iš Nicaraguos — 580, El Salvadoro — 396 ir kitų kraštų. Iš Sovietų Sąjungos tik 10 asmenų prašė politinės egziles teisių ir tik trims ši teisė buvo suteikta. JAV-es kasmet priima daugiau kaip 100,000 pabėgėlių — iš Hong Kongo, Vietnamo, Afrikos ir Rytų Europos. Be šių pabėgėlių JAV kasmet priima per 520,000 norma — imigrantų. Dabar tas skaičius norima padidinti iki 700,000 per metus.

NSC — Tautybių tarnybos centras, yra ne pelno organizacija, remiama privačių fondų, privačių asmenų, United Way Service įnašų. Ir pati įstaiga įvairiais renginiais stengiasi suteikti lėšas šiam samarietiškam darbiui. Čia daug dirba savanorių, socialinių darbuotojų, mokytojų, psichologų, kurie padeda ateivams greičiau pažinti kraštą, išmokyti kalbą, susipažinti su jo kultūra, istorija, priprasti prie krašto sąlygų. Tautybių organizacijos kviečia naujus imigrantus į savo tautų šventes, įvairius renginius bei programas.

Sis centras, įsteigtas prieš 75 metus, kasmet aptarnauja daugiau kaip 65 tautybių arti 2,000 asmenų visose Šiaurės rytų Ohio apskrityse. Naujasis centro vadovas labai stengiasi gauti paramos iš Valstybės

departamento, Ohio valstijos ir kitų finansinių institucijų, kad darbas galėtų būti sėkmingiau vykdomas ir naujesiems ateivams palengvintų įsikūrimo problemas. Ieškoma erdvesnių patalpų, kad besimokantiems anglų kalbą (arti 100 kasdien), tarnautojams ir savanoriams būtų patogesni kambariai dokumentams sudaryti, vertimams, posėdžiams ir pan. Dabar ir iš Lietuvos atvykusieji čia randa patarimų ir pagalbą.

Algis Rukšėnas, Nationalities Service centro direktorius Clevelande. Nuotr. Tom Nelson

17,000 lietuvių

Clevelando dienraštis „Plain Dealer“, šiemet švenčias 150 metų sukaktį, jo savaitinis „Magazine“ (kovo 3) priedas skirtas „150 metų rasiniam ir etniškam paveldui“ pavaizduoti. Naudodami plačius informacijos šaltinius, žurnalistai William F. Miller, Michael Norman ir Richard Peery, daugiau kaip 600,000 skaitytojams pateikė gan gerą vaizdą apie šio miesto ir jo gyventojų augimą.

Pagal Nationalities Service centro surinktas apytikres žinias, didžiausia etninė grupė susidaro iš vokiečių — 233,000, lenkų — 103,000, čekų — 80,000, vengrų — 70,000, slovākų — 48,000, slovėnų — 46,000, ispanų — 34,000, rusų — 20,000, lietuvių — 17,000 ir t.t. Pagal 1990 statistiką Clevelandas turėjo 506,000 gyventojų, iš kurių 46,5% sudarė judojo rasė. Clevelando metropolijoje prikaičiuojama 1.223 milijono gyventojų.

Gera nuomonė apie lietuvių

„Viena iš geriausiai organizuotų ir labai aktyvių Clevelando etninių grupių yra lietuviškoji bendruomenė, kuri įsikūrė praėjusio šimtmečio pabaigoje ir šio šimtmečio pradžioje iš imigrantų, bėgusių iš savo gimtojo krašto dėl ekonominių priežasčių“, pradeda žurnalisto Michael Norman „Magazine“ žurnalo apžvalgą.

Toliau straipsnis primena, kad lietuviai pradžioje kūrėsi Superior Ave. ir 65 gatvėje, kur pastatė Sv. Jurgio bažnyčią. Antroji lietuvių imigrantų banga įsiliejo po Antrojo pasaulinio karo, tuo padidindama imigrantų skaičių keturiais tūkstančiais. Tarp jų buvo ir paskutinis laisvos Lietuvos prezidentas Antanas Smetona, gaisro metu miręs 1944 metais.

Straipsnyje, Tautybių centro duomenimis, nurodoma, kad šiandien Clevelando metropolijoje gyvena daugiau kaip 16,000 lietuvių kilmės žmonių. Lietuvių kultūriniai, socialiniai, visuomeniniai reikalai tvarkomi

įvairių bendruomeninių grupių, kaip Lietuvių Bendruomenės, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės, SLA, Amerikos lietuvių klubo. Čia autorius praleido vieną iš svarbiausių mūsų kultūrinio ir religinio gyvenimo ugdytojų — Dievo Motinos parapiją. Paminėtas ir ALTAS.

Centro direktorius

Nationalities Services centro ženklas, su Laisvės statulos rankoje iškeltu laisvės, vilties ir prieglobsčio žibintu, puikiai simbolizuoja ir reprezentuoja šios institucijos tikslus. Ištiesi pagalbos ranką naujesiems šio krašto gyventojams, Tautybių centrui, o ypač jo egzektyviniam direktoriui tenka didelė atsakomybė, bet kartu ir garbinga privilegija būti arti tų, kurie neteko savo gimtųjų namų.

Algis Rukšėnas, 49 m. žurnalistas, politinių mokslų magistras, veikalo „Day of Shame“ (1973) apie Simo Kudirkos šuolį į laisvę autorius, sudaręs politinio humoro rinkinį „Is that you, laughing comrade?“ (1985), parašęs Clevelando miesto enciklopedijos istoriniam tomui apie Clevelando lietuvių, autorius satyros dramos „Posėdis pragare“, kuri buvo pastatyta lietuvių scenose (1983), daugelio straipsnių autorius amerikiečių spaudoje. Bendradarbis lietuvių spaudos, „Tėvynės garsų“ transliacijų, dažnas paskaitininkas įvairiuose amerikiečių ir tautybių suvažiavimuose. Ejes atsakingas pareigas Clevelando miesto ir Cuyahoga apskrities komisierių įstaigoje. Ir lietuviškame gyvenime aktyvus jo narys. Nuširdžiai dirbęs Alte, LB, skautuose. Žodžiu, gerai pažįstas dabartinio jo darbo niuansus bei sunkumus visuomeniniame gyvenime.

Nijolė ir Algis Rukšėnai augina gražią dviejų sūnų ir dukrelės šeimą. Vacys Rociūnas

Clevelande susitiko kalbasi pianistas Antanas Smetona ir Lietuvos operos solistas Virgilijus Noreika. Nuotr. V. Bacevičius

TIK PER ANGLIJĄ GREIČIAU IR TAUPIAU!

Pasinaudokite patarnavimu mūsų išplėstu ir įvairiausiū ekonominiu bendradarbiavimu su LIETUVA.

VAISTAI. Galime pasiūlyti visus moderniškiausius vaistus, gaminius VAKARŲ EUROPOJE.

Medžiagos. Siunčiame angliškas ir kitokias medžiagas, gatavus rūbus, sportinius kostiumus, sportinius batus, etc., elektronines prekes.

Siunčiame iš Anglijos arba nuperkame Sovietų Sąjungos ir kitų kraštų gamybos automobilius: Lada nuo \$7200, Samara nuo \$9000.

PALIKIMAI pervedami į Lietuvą arba kitus kraštus klijento pageidaujama valiuta.

Visos finansinės ir banko operacijos atliekamos aukščiausiu kursu. Specialus rublio kursas.

Priimamos įvairių terminų investacijos.

BALTIC STORES & CO., (Z. Juras)
11 London Lane, Bromley,
Kent, BR1 4HB, England.
Tel. 081 460 2592.

PASSBOOK SAVINGS...

the best way to save regularly!

see us for financing.

AT OUR LOW RATES

WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

**Mutual Federal
Savings and Loan**

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILL 60608

Peter Kazanauskas, Prs. Tel.: 847-7747

Hours: Mon. Tue. Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1

SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sąžiningas Patarnavimas
- MLS. Kompiuterių ir FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltus
- Perkame ir Parduodame Namus, Aptamentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaida.

REAL ESTATE

BELL-BACE REALTORS
J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60629
(312) 778-2233

INCOME TAX — INSURANCE

- Namų pirkimas ir pardavimas
- MLS kompiuterių ir FAX pagalba
- Veltus namų įvertinimas
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- Vieni agentai kalba lietuviškai
- Nuolaida pensininkams

MLS ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis, Realtor
Irena Šimaitienė, Realtor Assoc.
Nuosavybių pardavimas, Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Tel. 436-7878

Didžiulį ūžuolį pavėsyje, Valley Ridge, Lemont — labai didelis „split“ namas: „spa“ kamb., pirtis, 4 mieg. 2-1/4 vonios kamb., įleistas baseinas. Daugybė priedų. \$198,000

3 mieg. kamb. „ranch“ su rūsiu; 1 akro sklypas Pleasantdale, Lemont. 3 1/2 auto. garažas; geras susisiekimas su miestu. \$145,000

Century 21
OLSLICK & CO., REALTORS
1180 State Street
Lemont, Illinois 60439
(312) 257-7100

FOR RENT

Išnuomojami tame pačiame name, 2 bt. po 4 kamb., su šiluma pirmame ir antrame aukšte, Brighton Pk. apyl. Suvaugusiems, be gyvuliukų; \$375 į mėn. + „deposit“. Kreiptis: diena 312-254-2817, vakare 312-847-2614.

Lemont, netoli Pas. Liet. centro, išnuomojamas 3 kamb. butas, antrame aukšte, suvaugusiems, be gyvuliukų. Kilimai, šaldytuvai, viryklė, oro vėsinimas. Už elektros ir dujas moka pats nuomininkas. \$325 į mėn. + „deposit“. Skambinti: 708-257-2768

„Studio apt.“ 2 kamb. naujai išremontuotas; šiluma viryklė, šaldytuvai. 71 St. & Francisco Ave. \$315 į mėn. + „deposit“. Skambinti: tel. 312-436-0844

PARDUODAMAS NAMAS

Graži aplinka, patogi vieta
vleno aukšto, plgus išlaikymas

Netoli nuo 44-to ir 21-mo
kelio kryžkelės. Putnam, CT

KREIPTIS:

Jonas V. Strimaitis
(203) 651-0261
(203) 651-8376 fax

THE ART OF VIKTORAS PETRAVIČIUS

THE ART OF
VIKTORAS PETRAVIČIUS

— Monografijos pirmas tomas, angliškai ir lietuviškai. Sudarė Algimantas Kezys. Knyga apima šio dailininko ankstyvąją kūrybą, pradedant nuo jo studijų metų Paryžiuje iki 1949 m., kada jis su šeima gyveno DP stovyklose, Vokietijoje. Išleido „Galerija“ ir „Amerikos Lietuvių Bibliotekos leidykla“. Kietais viršeliais, su aplanku, 232 psl. Verta turėti sau ir padovanoti kitam, ypač kitiems lietuviams. Gaunama „Orange“ kaina su persiuntimu 27 dol. Iliinois gyventojai dar pridėda 2 dol. valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

TORGSYN 5542 Geary Blvd.,
San Francisco, CA 94121

MES TURIME SOV. SĄJUNGOJ POPULIARIAUSIAS PREKES!

VISIEMS AMERIKOS LIETUVIAMS!

Jūsų draugams ir giminėms Lietuvoje trūksta maisto. Pripildykite jų tuščius šaldytuvus dabar! Nėra maito! Prekės pristatomos į namus veltus! Pristatymas trunka 5 dienas Maskvos rajone, arba 15-20 dienų kitose USSR respublikose:

**TV, VCR'S
TELEFONAI
CAMCORDERS**
Voltažas 127/220
TV PRIIMTUVAI
per satelitą Europai

MAISTO SIUNTINYS #1
(Importuoti produktai)
\$152 su pristatymu

Importuotas kumpis
Importuota dešra

1 sv.
2.2 sv.

„Mincemeat“ 0.75 sv.
Dešrelės („Frankfurters“) 1 sv.
Dėšrelės sūris 0.88 sv.
Troškinta jautiena 1.1 sv.
Mėsa baltame padaže 1.1 sv.
Malta pupelių kava 1.1 sv.
Tirpstanti kava 0.44 sv.
Kondensuotas pienas 0.75 sv.
Importuota arbata 1.1 sv.
Kakava 1.1 sv.
Sausi prieskoniai 1 box
Importuotas šokoladas 1 box
Šokoladiniai pyragaičiai 1.1 sv.
Grikiai arba spageti 2.2 sv.

TAIP PAT GALIMA SIŪSTI:

* Prancūziški vaistai
* Šeimos vaistinė (kit)
* Vaistai vaikams (kit)
* Maistas vaikams (kit)
* Automobiliai (LADA) nuo \$5,600
* Saldytuvai nuo \$500
* Health Spa pasiteiraukite
* Kondominiumai Pasiteiraukite
* Indų plovimo mašinos nuo \$500
* Skalbimo mašinos nuo \$550
* Mini-traktoriai nuo \$2,000
* Įvairios prekės Pasiteiraukite

KOMPIUTERIAI Su rusišku raldynu

Valandos: pirm.—trečd. 11-6,
ketvirt.—šešt. 11-7

Žemiausios kainos JAV-bėse. Prilimam užsakymus telefonu
iš visų JAV miestų ir iš kitų kraštų. Parduodame automobilius
giminėms Sov. Sąjungoj. Pervedame pinigų.

Mūsų parduotuvė siūnia visokių rūšių radijus ir elektroninius prie-
taisus į Sov. Sąjungą su apmokėtu arba neapmokėtu maitu.

Vytautas Landsbergis, Lietuvos Respublikos prezidentas, Washington, D.C., su lietuviais ir mokyklos vaikais.

XII-TASIS ŠAULIŲ SUVAŽIAVIMAS

XII-tasis Lietuvos Šaulių sąjungos suvažiavimas įvyko balandžio 20-21 dienomis Hamiltone, Ont., Kanada, lietuvių parapijos salėje, globojamos LK Algirdo kuopos, vadovaujamos P. Kanopos. Šeštadienį, balandžio 29 d., 10 val. ryto rinkosi šauliai ir šaulės registracijai, atvykę iš įvairių vietovių. Salė gražiai sutvarkyta. Kairiojo salės pusėje įrengta genocido parodėlė, kurioje straipsniais ir nuotraukomis parodomos mūsų atskiriamosios tautos didvyriai, kovoję už laisvę ir Nepriklausomą Lietuvą. Salės priekyje aukštai iškabintas plakatas su žūkiu: „XII-tasis L.S.S.T. suvažiavimas ir protą ir širdį Nepriklausomai Lietuvai“.

Suvažiavimą trumpu, bet prasmingu žodžiu atidarė s-gos pirmininkas Mykolas Abarijus. Į garbės prezidiumą buvo pakviesti: s-gos vyr. kapelionas kun. A. Babonas, Aušros vartų parapijos klebonas kun. L. Liauba, Lietuvos Šaulių s-gos pirmininkas Gediminas Jankus ir Kanados LB pirm. J. Kristolaitis. Po garbės prezidiumo sudarymo įvygiavo 16 šaulių kuopos dalinių su vėliavomis. Tuoju buvo sugiedotas Kanados himnas. Invokaciją sukalbėjo vyr. s-gos kapelionas kun. A. Babonas. Mirė, žuvę ir nukankinti šaulių s-gos nariai buvo pagerbti minutės atsisveikinimu ir susikaupimu.

Pirmasis sveikino Lietuvos Šaulių s-gos pirm. Gediminas

Jankus, kuris padėjo įsivijai, kad dirbdami sugebėjo išlaikyti lietuvių ir prisidėjo prie Lietuvos laisvinimo darbų. Taip pat perdavė sveikinimus Parlamentui, deputatų ir prezidento V. Landsbergio vardu. Ta pačia proga buvo įteiktas adresas s-gos pirm. M. Abariui ir suvažiavimui suvenyras. Vytautas Zenkus sveikindamas priminė šaulių pareigas tėvynėje, ginant parlamentą ir kitus pastatus nuo užgrobimo. Yra žuvusių ir sužeistų šaulių. Buvo perduotas sveikinimas „Kario“, „Trimito“ ir partizanų, kalinių ir tremtinių vardu. Toliau sekė sveikinimas moterų vadovės A. Kirvaitės, „Ramovės“ vardu E. Vengianskas, J. Vyšniauskas Clevelando „Ramovės“ vardu, J. Kristolaitis – Kanados LB vardu, V. Išganaitis, R. Kalantos kuopos vardu A.V., J. Šiaučius – Vilniaus s-gos šaulių s-gos ir Nepriklausomos Lietuvos laikraščio Kanadoje vardu, Hamiltono LB vardu – Bagdonaitė. Taip pat buvo perskaitytas Vliko pirm. dr. K. Bobelio sveikinimas.

Raštu sveikino vysk. P. Baltakis, vysk. V. Brizgys, gen. kons. V. Kleiza, gen. kons. A. Šimutis, Altos – Gr. Lazauskas, Toronto parapijos klebonas A. Simanavičius, Vliko – V. Jokubaitis, Liet. Tautinės s-gos – A. Švarcas, LB krašto valdybos A. Razma, PLB – V. Bieliauskas, garbės narė O. Mikulskienė, buvęs s-gos pirm. K. Milkovaitis, Dariaus Girėno

kuopos – Pučenai, s-gos garbės narys – V. Tamošiūnas. Išnešamos vėliavos. tuo ir baigėsi oficialioji dalis.

Po pietų pertraukos sekė darbo prezidiumo sudarymas. Pirmininkauti pakviestas J. Šiaučius, padėjėjas – Gudonis. Pagal seną paprotį s-gos pirmininkas perduoda vėliavą pirmininkaujantiems, iki bus išrinktas naujas sąjungos pirmininkas. Buvo sudarytos šios komisijos: sekretoriato, rezoliucijų, nominacijų ir mandatų. Priėmus darbotvarkę ir pereinant suvažiavimo protokolą, buvo pranešimai: s-gos pirmininko, c.v. išdėdinto, moterų vadovės, Jūrų šaulių vadovo, ūkio reikalų vadovo, kontrolės k-jos, Garbės teismo ir dalinių pranešimai raštu. Po mažų diskusijų dėl pranešimų buvo rinkimai: sąjungos pirmininko, centro valdybos, kontrolės k-jos ir Garbės teismo. Rinkimų rezultatai: Mykolas Abarijus s-gos pirmininkas, Jonas Šostokas – I-sis vicepirmininkas, Juozas Šiaučius – II-sis, Juozas Mikulis – III-sis, Matas Baukus – išdėdinto, Eduardas Milkus – sekretorius, Anelė Kirvaitė – moterų vadovė, Bronius Valiukėnas – Jūrų šaulių vadovas, Antanas Grinius – spaudos, Stasys Sližys – kultūros, Balys Telyčėnas – foto korespondentas, Balys Savickas – sporto, Juozas Kinčius – ūkio reikalams, Šarūnas Mingėla – jaunimo reikalams ir Algirdas Budreckas – teisinis patarėjas. Kontrolės komisiją sudaro Kestutis Miklas, pasirinkdamas 2 narius, Garbės teismą – Stasys Jokubaitis – pasirenka

4 narius.

Kadangi LSS jau atsikūrė Lietuvoje ir pirmasis suvažiavimas įvyko 1990 m. lapkričio 23-24 d., tai nutarta nuimti raidę (T) tremtyje, paliekant L.S.S. išsivijimo, nekeičiant angliškojo teksto.

Garbės narių pristatymas ir pakėlimas. S-gos pirmininko buvo pristatyti šie asmenys: J. Šiaučius, S. Petkevičienė, S. Jokubaitis, P. Kanopa, Stasė Kofindienė, E. Vengianskas, K. Milkovaitis ir K. Karuza. Visi buvo pakelti garbės nariais.

Rezoliucijos buvo priimtos kaip skaitytos. Nario mokėstis pakeltas iki 5 dol. metams. Įteiktos aukos LSS pirm. G. Jankui pagelbėti sausio 13 d. žuvusių ir sužeistų šaulių šeimoms. G. Jankus išreiškė padėką. S-gos vėliava buvo perduota naujam pirm. M. Abariui. Suvažiavime dalyvavo 16 dalinių su 114 atstovų.

Baigiant suvažiavimą, atsi-

PLANUOJA NAUJĄ STADIONĄ

Chicagos vakarinėje dalyje, tarp Madison, Monroe, Honore ir Winchester gatvių, planuojama pastatyti naują stadioną, turintį 20,000 vietų. Tai būtų Bulls ir Blackhawks būstinė. Kainuotų 160 mil. dol. Finansuoti privačios institucijos. Paruošiant vietą, reikėtų nugriauti 43 namus ir jau gaunamas savininkų

lankė ministeris pirmininkas Gediminas Vagnorius, kuris tarė trumpą žodį. Baigtas tautos himnu.

Vakare 7 val. įvyko iškilminga vakarienė su menine programa. Sekmadienį, balandžio 21 d., 10:30 val. ryto iškilmingas šv. Mišias Aušros Vartų parapijos bažnyčioje atnašavo kun. A. Babonas ir kun. J. Liauba.

Po pamaldų pietūs ir atsisveikinimas su svečiais.

Ant. Repšienė

DRAUGAS, penktadienis, 1991 m. gegužės mėn. 17 d.

5

A.†A.

VYTAUTAS JONAS MIKLIUS

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje. Mirė 1991 m. gegužės 14 d., 4:55 val. p.p., sulaukęs 45 m. amžiaus.

Gimė Vokietijoje, Landsberg am Lich mieste. Amerikoje išgyveno 42 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Jovita, dukte Lynette Miklius, podukra Jovita, posūnis Andrius Steponavičius; tėvai Vytautas ir Elena Mikliai, brolis Leonas su žmona Nancy, dukterėčios Elizabeth ir Christina Miklius, sūnenai Matthew ir Michael Miklius, teta Marytė Miklius ir daug pusbrolių ir pusseserių.

Kūnas pašarvotas penktadienį, gegužės 17 d. nuo 2 iki 9 v.v. Petkus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, gegužės 18 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje 9:30 val. ryto įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę žmona, dukte, podukra, posūnis, tėvai, brolis ir kiti gimines.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 312-476-2345.

A.†A.

VYTAUTAS GIEDRAITIS

Mūsų mylimas Vydas, Tėvas ir Senelis, buvęs čionionietis, po sunkios ligos 1991 m. gegužės 14 d. Clevelande baigė šią žemišką kelionę.

Dideliu skausmu liko: žmona Aniceta (Anita), sūnus Kastytis su šeima, dukros Eglė Laniauskienė ir Rūta Mikulionienė su šeimomis bei visi gimines.

Giliai prisilgti guodžiamės Kristaus pažadais.

Visa šeima.

Tel. 216-944-6835.

A.†A.

DR. KAZIMIERIUS PAUTIENIUS

mirus, jo dukrą dr. BIRUTĘ, sūnus inž. ALGIMANTĄ ir dr. MINDAUGĄ su šeimomis, seserį ZUZANĄ JUŠKEVIČIENĘ ir kt. gimines nuoširdžiai užjauname.

L. E. Andriai
J. Antanaitienė
V. D. Aukštinaičiai
H. R. Bacunai
A. S. Baltruškevičiai
L. Bendoraitienė
O. Brauklienė
V. V. Dubauskai
J. Gruzdas
S. J. Jazbučiai
I. V. Jokšai
E. Jonušienė
O. Juodikienė
E. Kereševičienė
K. K. Kodačiai
J. A. Korsakai

A. A. Lipskiai
A. Lopez
J. Maurukas
V. Norvaišienė
K. S. Radvilos
Z. S. Ramanauskai
K. Sakalienė
V. Saladzius
B. O. Sergačai
I. Stongvilaitė
G. Stapulionienė
P. Skikūnas
P. O. Šilai
V. Šukienė
V. V. Tumasoniai
M. Vitkus

GAIDAS-DAIMID

E U D E I K I S

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue

Telefonai – (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonai – (1-312) 927-1741-1

4348 S. California Avenue

Telefonai – (1-312) 523-0440

STEPONAS C. LACK IR SŪNŲS

Laidotuvių direktoriai nuo 1916 metų praneša
kad atidarė naujus laidotuvių namus

6541 S. KEDZIE

Marquette Parke

Kiti S. C. Lack laidotuvių namai:

11028 Southwest Hwy. * Palos Hills

9236 S. Roberts Rd. * Hickory Hills

2424 W. 69 St. * Chicago

Visų telefonai: 708-974-4410

LIETUVIŲ TAUTINĖS KAPINĖS

8201 So. Kean Ave., Justice, IL 60458 (708) 458-0638

KAPŲ PUOŠIMO DIENĄ – MEMORIAL DAY

1991 m. gegužės 26 dieną, sekmadienį

Lietuvių Tautinėse kapinėse įvyks išpūdingos apeigos

Iškilmes prasidės lygiai 11 valandą ryto šia tvarka: nuo steigėjų paminklo prasidės eisena ir žygiuos iki paruoštos estrados. Eisenoje ir programoje dalyvaus Petro Zalubos vadovaujamas dūdų orkestras.

Amerikos legionierių Dariaus-Girėno Postas Nr. 271 ir Moterų Auxiliary Unit Nr. 271 dalyvaus eisenoje ir pagerbs už laisvę žuvusius karius

Giesmių programą atliks solistė Dalia Fanneli ir Petro Zalubos dūdų orkestras. Pagrindinę kalbą pasakys Amerikos Lietuvių Tarybos pirm. Grožvydas Lazauskas.

Iškilmėse su vėliavomis dalyvauti pakviesti šauliai, Neo Lithuanai, skautai.

VISUS LIETUVIUS KVIEČIAME DALYVAUTI RUOŠIAMOSE APEIGOSE

Lietuvių Tautinių Kapinių Vadovybė

Prašome visus dalyvius pavaikšioti po šias gražias kapines, apžiūrėti puikius paminklus, prisiminti savo artimuosius. Kapinių įstaigoje pareigūnai suteiks jums pageidaujamą informaciją. Taip pat galima gauti įvairių vainikų kapų puošimui.

Remember...

Rock of Ages

* Visos kapinės, visos religijos
* Vienintelė „Rock of Ages“ paminklų
prekyba šioje apylinkėje. Amžina garantija.

ONLY ROCK OF AGES
DEALERS HAVE
ROCK OF AGES MEMORIALS.

„Rock of Ages“ paminklai yra geriausi ir tvirtiausi. Kiečiausias granitas, geriausiai atlaikęs darbas, amžina garantija. Atvykite ir pamatysite!

Antkapiai * Paminklai * Mauzoliejai * Paminklų įrašai * Paminklai pastatomi bet kuriose kapinėse

* Laikini antkapiai
* Antkapiai
* Antkapių įrašai
* Mauzoliejai
* Dvigubi paminklai
* Pagal užsakymą
* Paminklų antkapiai
* Paminklų valymas
* Bronzinės atminimo lentos

APTARNAUJAME VISŲ
RELIGIJŲ KAPINES

Pirmad.-Penktid. 8:30-4:30
Šešt. 10:00-4:00
Sekmd. 11:30-3:30

ST. MARY & EVERGREEN
MONUMENT CO.

9100 S. KEDZIE AVE., EVERGREEN PARK, IL.
(312) 233-3015 or (708) 422-7146

PETKUS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Marquette Funeral Home

2533 West 71st Street

Chicago, Illinois 60629

1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home

10201 South Roberts Road

Palos Hills, Illinois 60465

708-430-4455

Petkus Funeral Home

1410 South 50th Avenue

Cicero, Illinois 60650

708-863-2108

Petkus-Butkus Funeral Home

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois 60650

708-652-1003

Visus laidotuvių namus galite pasiekti
skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS
DONALD A. PETKUS

DONALD M. PETKUS
LAWRENCE C. GASUNAS

APLINK MUS

x Poezijos dienų programa prasideda šiandien Jaunimo centro žemutinėje salėje 7:30 val. vak. Visas vakaras yra skirtas „Žemės“ antologijos 40 metų sukakčiai paminėti. Paskaitą apie žemininkus ir jų kūrybą skaitys prof. Rimvydas Šilbajoris. Po to pačių poetų ir dailiojo žodžio sakytųjų lūpose skambės poetų žemininkų poezija su atitinkamais kompozitorių įsiterpimais. Visus vaišingai priims Poezijos dienų rengėjos – Jaunimo centro moterų klubas.

x Pedagoginis Lituanistikos institutas mokslo metus baigs birželio 1 d., o metinė pabaigūnių gegužinė bus birželio 16 d. instituto rektorius prof. Jono Račkausko sodyboje Beverly Shores, Indianoje.

x Žurn. Jurgis Janušaitis, „Draugo“ ir kitų laikraščių bendradarbis su žmona Veronika yra atvykęs iš Floridos į Chicago ir apsisėjęs pas savo dukrą ir žentą Skvirbių. J. Janušaitis lanko pažįstamus, draugus ir artimuosius, dalyvaus kultūrinėse dienos ir pasisvečius pas savuosius. Lydimas kito bendradarbio Juozo Žygo, J. Janušaitis aplankė „Draugą“, pasikalbėjo su redakcija ir administracija, papasakojo apie savo darbus Floridoje.

x Jaunimo centre rastas pažymėjimas, išduotas lietuviškai ir rusiškai Daryus Urbaitis, Romualdo sūnus, vardu, gimęs 1970.5.26 d. Zinantieji, ar pats savininkas, gali kreiptis į Jaunimo centrą arba „Draugo“ administraciją darbo metu.

x Buvę Pabaltijo Universiteto profesoriai ir studentai, gyvenantys Chicagoje ir apylinkėse, Muzikos šventės proga atvykę iš įvairių vietovių Chicago, kviečiami labai svarbiu susitikimui gegužės 25 d., šeštadienį, 10 v.r. Ped. Lit. Instituto patalpose, 5620 S. Claremont Ave. Prašome pranešti: Danutei Eidukienei, 4629 S. Mozart St., Chicago, IL 60632, tel. (312) 376-2153. (sk)

x Chicagos Venecuelos lietuvių draugijos gegužinė įvyks gegužės 19 d. 12 val. Šaulių namuose, 2417 S. 43 St. Skanus lietuviškas maistas, gro Ramanauko orkestras, veiks loterija. Visi kviečiami atsilankyti. (sk)

x I visus Muzikos šventės renginius bilietai, kurie buvo rezervuoti Gifts International – Vaznelių prekyboje, turi būti atsiimti iki gegužės 18 d., šeštadienio, 12 val. (vidudienio). Neatsiimti bilietai bus parduodami. (sk)

x Pristatome Lietuvoje tik naujus automobilius. Visų firmų mašinos pigesnės negu Vilniaus dolerinėje 20–30%. Visos su garantija. Keičiame aukštą santykiu dolerius į rublius. Parūpiname butus gimnastams. Skambinkite iki 12 val. dienos tel. (312) 434-8618. (sk)

x Romas Pukštys vėl vyksta į Lietuvą gegužės gale. PERVEDAMI DOLERIAI, PALIKIMAI jūsų giminiams ir draugams. Pervėza dokumentus ir vaistus mažais kiekiais. Atsiimti iki gegužės 21 d. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629 tel. 312-436-7772. (sk)

x Gegužės 25 dieną 10 val. ryto Jaunimo centro meno galerijos patalpose įvyks Lietuviškos sielovados tarybos, vadovaujamos vyskupo Pauliaus Baltakio, OFM, suvažiavimas, kuris bus pradėdamas simpoziumu „Išėjimo ir Lietuva“. Visuomenė kviečiama ir laukiama.

x Ramona ir Tomas Bardauskai, anksčiau gyvenę Chicagoje, o dabar Rockforde, gegužės 13 d. susilaukė pirmo sūnaus Ričardo Zigmo. Nauju prieaugliu džiaugiasi Julija Smilgienė, Lelė ir Julius Bardauskai.

x Vyskupas Juozas Žemaitis iš Lietuvos atvyksta į Putnam, CT, Nek. Pr. seserų vienuolyną birželio 9 d. praveisti seminarą „Atlaidumas šeimoje ir visuomenėje“. Kviečiame dalyvius užsiregistruoti iki š.m. birželio 3 dienos šiuo telefonu: 203–928-7955.

x Prez. A. Stulginskio moksleivių ateitininkų kuopos šventė šį sekmadienį, gegužės 19 d., prasidės 9 val. ryto šv. Mišiomis Palaiminto J. Matulio misijoje Lemonte. Po pamaldų Ateitininkų namuose bus kuopos narių atliekama programa, vaišės, pabendraavimas, o jaunimui sporto žaidynės sodelyje. Visi, o ypač gimnazistai kas jaunimas, kviečiami maloniai praleisti popietę gražioje pavasario atnaujintoje gamtoje.

x Anatolijaus Kairio 3 v. pjese „Mūsų vaikai“, pastatyta Šiaulių profesinio teatro, keliauja po visą Lietuvą. Jau buvo Šiauliuose, Kaune, Mažeikiuose, Rokiškyje, Jonavoje ir kitur, suvaidinta iki šiol per 20 kartų. Režisierė Audronei Bagatrytaitei Šiaulių mokytojų namai paskyrė pinigine premiją už režisūrą, o Chicagoje ją aktorė Audrė Budrytė už gerą pagrindinio vaidmens atlikimą gavo sidabrinę lapę.

x Lietuviškųjų studijų savaitė šią vasarą bus Dainavoje rugpjūčio 4-11 dienomis. Registruotis ir kambarius užsisakyti prašome pas Joną Vasarį, 979 Proehl Dr., Barberton, OH 44203. Tel. 216-644-7411. Registracijos mokestis 15 dol. šeimai. Kviečiama visa lietuvių visuomenė. Rengia Lietuvių Fronto bičiuliai. (sk)

x Greit parduodu vienos ir dvių seimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX REALTORS, Rimas Stankus, tel. (312) 586-5959 arba (708) 425-7161. (sk)

x Baltijos restorane geras lietuviškas maistas ir įvairūs kokteilai. Dvi salės įvairiems renginiams. Restoranas atidarytas kasdien 11 v.r.–9 v.v. Uždaras pirmadieniais. 8100 Roberts Rd., tel. 708-458-1400. (sk)

x VISI SIUNTINIAI Į LIETUVĄ siunčiami su PRISTATYMU Į NAMUS pagigintomis kainomis. Rūbai, maistas, vaistai – KIEKIS NERIBOTAS, MUITO NĖRA. Iš kitų miestų savo daiktus siųskite mums paštu arba UPS. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772. (sk)

x KARGO Į LIETUVĄ! Rūbus, naujus ir dėvėtus, batus, medžiagas ir nereceptinius vaistus ribotais kiekiais, galima siųsti į Lietuvą BE MUITO! siunčiame ORO LINIJA Į RYGĄ. Siuntinius atsiimti RYGOS muitinėje. Minimumas 110 lbs arba 50 kg. Kaina \$1.45 už svarą. Kreiptis į: G. T. International, tel. 708-430-7334, 9525 So. 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457. (sk)

x Lituanistinių mokyklų abiturientai yra kviečiami registruotis Pedagoginiame Lituanistikos institute ir ateinančią rudenį testuoti savo lituanistines studijas bei pasiruošti mokytojamumui lituanistinėse mokyklose. Registruotis galima asmeniškai šeštadienį rytais institute arba kreipiantis į direktorę St. Petersonienę tel. 312-847-1693.

x Chicagos skautininkų draugovė gegužės 25 d. 9:30 val. ryto Jaunimo centro mažojoje salėje ruošia susitikimo sueigą su Dainų šventės proga Chicagon atvykusiais skautininkais, skautininkėmis, židinietėmis, vadovais,ėmis, akademinių skautų sąjūdžio nariais. Visi kviečiami.

x Madison, Wisconsin, yra susibūrusi Madison ir apylinkių Lietuvių Tautinių šokių grupė. Kviečiame visus prisijungti. Smulkesnei informacijai skambinti Vidai Kazlauskaitė-Stark tel. 608-833-7944 arba Nijolei ir Jurgiui Gaučiams tel. 608-255-6315.

x A.A. Prano Pargausko, mirusio 1990 m. gegužės 29 d. Kanadoje, pirmųjų mirties metinių proga sūnus Pranas Pargauskas atsiuntė „Draugui“ 30 dol. auką. Labai dėkojame.

x Adolfas Baliūnas, Singer Island, Fla., nuo gegužės 15 d. apsigyveno Willowbrook, Ill., pakeisdamas „Draugo“ siuntimo adresą, pridėjo ir 25 dol. auką. Nuoširdus ačiū.

x Arizonos LB per Aldoną Vaitkienę „Draugui“ atsiuntė 100 dol. auką su tokiu trumpu prierašu: „Su geriausiais linkėjimais Jūsų darbuose“. Nuoširdus ir didelis ačiū.

x Kostas Dočkus, Cicero, Ill., visuomenininkas, lietuviškų organizacijų darbuotojas, A. Gudonis, St. Petersburg, Fla., G. Budraitis, Harbert, Mich., Juozas Naumus, Livonia, Mich., „Draugo“ rėmėjai, garbės prenumeratoriai, pratęšę prenumeratą vieneriems metams su visa šimtaine. Labai dėkojame.

x Akcijų, bonų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime jums nuoširdžiai patars ir patars, duodami komiso nuolaidą, Albinas Kurkulis, tel. 312-977-7916 arba jo sūnus ir partneris Andrius Kurkulis, tel. 312-977-7242 dirba su Rodman & Renshaw, Inc. Chicagoje. Iš kitur, skambinkite veltui: tel. 1-800-423-2294. (sk)

x „ŽAIBAS“ NR. 9 – GERBER BABY FOOD. 10 dežių – po 12 stiklainių kiekvienoje: persikai, bananai, žalios pupelės, žirniai, morkos, versienė, jautiena, kiauliena, kumpis, kalakutas. Pilna kaina \$150.00 „ŽAIBAS“ 9525 SO. 79TH AVENUE, HICKORY HILLS, ILL. 60457. TELF. (708) 430-8090. (sk)

x DVIEJŲ SAVAIČIŲ KELIONĖ Į LIETUVĄ SU ŠVENTOVIŲ APLANKYMU. Nuo 06 birželio iki 22 birželio pramatoma aplankyti ŠILUVĄ, KRYŽIŲ KALNĄ, ŽEMAIČIŲ KALVARIJĄ, PAŽAISLIO BAŽNYČIĄ, PAL. ARKIVYSK. J. MATULIO KARSTĄ MARIJAMPOLĖJE, ATSTATYTĄ TAIKOS KARALIENĖS BAŽNYČIĄ KLAIPĖDOJE, SKIEMONIS – MARIJOS APSIREIŠKIMO VIETĄ ir kt. Kelionės vadovas KUN. DR. KESTUTIS TRIMAKAS. Kaina nuo \$1,290 iki \$1,850. Kelionės agentūra: G. T. INTERNATIONAL, INC. 9525 So. 79th Ave., Hickory Hills, Ill. 60457. TEL. (708) 430-7272. (sk)

Buvusiam JAV prez. Richard Nixon lankantis Lietuvoje, prez. V. Landsbergio asistentė ir informacijos biuro vedėja Rita Dapkutė iš Chicagos ir kiti supažindina svečią su Vilniaus miestu.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

GABUS MOKINYS

Darius Galinis, dr. Algimanto ir Aldonos Malenaitės Galinienės sūnus, Zuzanos ir Juozo Galinių, Stasės ir a.a. Stepono Maleno anūkas, šį pavasarį baigia Elston gimnaziją Michigan City, Indiana.

Darius yra išrinktas klasės co-valetorian. Jis buvo garbės sąrašo ir yra National Honor Society narys. Darius yra National Merit Commended studentas ir taip pat pažymėtas „Who's Who Among American High School Students“. Šiais metais laimėjo antrą

vieta Indiana Project XL muzikos kompozicijos srityje. Darius buvo Spell Bowl komandos kapitonas ir yra Duneland Area Quiz Bowl Championship ir Junior Engineering Technology Society komandos narys. Jis buvo pažymėtas Duneland Academic All-Star ir gavo Indiana Academic All-Star Honorable Mention.

Darius Galinis

x Lietuvių Muzikos šventei aukoj: \$369 JAV LB Cape Cod apylinkė, \$250 Juozas ir Stasė Bacevičiai, \$200 Bronius ir Regina Latoža, \$150 dr. Benediktas ir Gabrielė Roškai, po \$100 Laimutė Baltrenas, dr. Joseph Gustainis, A. Jaras, Algirdas Jonynas, Jonas Jurkūnas, kun. Vaclovas Katarskis. Dėkojame ir prašome remti šventę, siųsti aukas: Lithuanian Music Festival, P. O. Box 29485, Chicago, IL 60629-0485. (sk)

x Roberto ir Danutės Pranaičių, Juozo Pranaičio vaikų, gyv. Chicagoje ieško jų teta Petrė Kasparaitienė. Atsiliepkite ir rašykite: Lithuania, Pilviškiai 234273, Geležinkelio 5, arba skambinkite Vidai Balčiūnaitei, tel. 913-341-8561. (sk)

x Be BELGRADO ir MASKVOS ir be VARŠUVOS „mielos“, su Lufthansa per Berlyną skrendam MISTAN GEDIMINO! ČIKAGA – BERLYNAS – VILNIUS SPORTO šventė: 23 liepos iki 08 rugpjūčio nuo \$1,095.00, SPORTO šventė: 25 liepos iki 10 rugpjūčio nuo \$1,125.00, MENO IR MUZIKOS: 22 rugpjūčio iki 07 rugšėjo nuo \$1,125.00 G. T. INTERNATIONAL, INC. 9525 So. 79th Ave., Hickory Hills, Ill. 60457. Tel. (708) 430-7272. (sk)

x AMERIKIEČIŲ PEDAGOGŲ IR MOKSLO SPECIALISTŲ GRUPĖ vyksta į Lietuvą praveisti seminarus Vilniaus Pedagogiam Institute. DAR YRA, PENKIOS (14) d. vakare V. Landsbergiui buvo suruoštas banketas. Jį suruošė jaunieji lietuviai profesionalai, maždaug 25-30 m. amžiaus, veikdami Lietuvių Bendruomenės vardu. Jie taipgi įtraukė amerikiečių Chicagos Užsienio reikalų tarybą, turinčią tūkstančius narių. Ši Chicago Council on Foreign Relations išsiuntinėjo kvietimus savo nariams. Taipgi pasisėk įtraukti stambiają

VYTAUTIS LANDSBERGIS FIELD MUZIEJAUS PUOTOJE

Field muziejus salėje gegužės 14 d. vakare V. Landsbergiui buvo suruoštas banketas. Jį suruošė jaunieji lietuviai profesionalai, maždaug 25-30 m. amžiaus, veikdami Lietuvių Bendruomenės vardu. Jie taipgi įtraukė amerikiečių Chicagos Užsienio reikalų tarybą, turinčią tūkstančius narių. Ši Chicago Council on Foreign Relations išsiuntinėjo kvietimus savo nariams. Taipgi pasisėk įtraukti stambiają

IŠ ARTI IR TOLI

KANADOJE

– Hamiltono pensininkų klubas turi savo chorą, kuris dainuoja su pasisekimu net ir kituose vietuose, ypač pasikvietę solistus. Dabar chorui vadovauja Aldona Matulis, anksčiau vadovavo iki išsikėlimo į Torontą A. Juozapavičius. Pradžioje buvo tik kelios moterys, vadovaujamos Jankūnienės, paskiau B. Milašius. Dabar choras turi vyrų ir moterų, mylinčių lietuvišką dainą, ir gyvuoja jau keletą metų.

– The Ottawa Citizen" laikraštis leido laišku atsakyti į naivius J. Nicholsono išvedžiojimus apie Sovietų Sąjungą. Jam atsakė latvis Juris Mazutis ir lietuvis Edvardas Eimantas.

– Rodney, Ont., gegužės 12 d. buvo Motinos minėjimas, į kurį sukvietė visus apylinkės lietuvius. Paskaitą skaitė Rasa Kurienė.

salėje buvo nelengva ją sekti. Jam sugiedota Ilgiausių ir laisviausių metų, iškeltas tostas jo garbei. Skambėjo šauksmai valio Vytautas, valio Gražina.

Be čia suminėtuju, prie garbės stalo dar buvo A. Kleizienė, rengimo komiteto pirm. L. Liubinskas. Ypatingos ovacijos buvo sukeltos dalyvavusiam Islandijos konsuliui. Taipgi dalyvavo Lenkijos konsulas. Buvo išaukta ilga eilė dalyvavusių įtakingų pramonės ir verslo vadovų. Giliai atmintin įsmigo ir Landsbergio pasakyti žodžiai, kad neseniai Vingio parke įvykusiame miting, kur dalyvavo apie 200,000 laisvės išsilgusių lietuvių, žmonės, sužinoję, kad jis vyksta į Ameriką, neprastė atveži nei maisto, nei drabužių, nei kokių kitų gėrybių, o prašė atvežti laisvę. Pažymėjo, kad ir verslo, pramonės žmonių parama padeda kelyje į laisvę.

Puota užbaigta jautriai visiems sugiedant Maironio „Lietuva brangi“. Dalyviams renkantis grojo styginio instrumento ir klarnetų orkestras, o išeinant – keturių styginių orkestro muzika. Renginys buvo labai pasisekęs. Iš muziejus išėjus Landsbergiams, ant laiptų sustojęs gausus jaunimo būrys dainavo lietuviškas dainas.

Pažymėtina, kad buvo išleista daili programa su Lietuvos – laisvės statula ir trispalve viršelyje su pažymėjimais, kad vakarieni bus cepelinai, jautienos ir kugelių kepsniai, salės galuose savitarnos skanumynų bufetas. Skaniai pagaminta meniu buvo suplanuota Birutės Jodwalis, padavėjai buvo iš Hyatt bendrovės. Programoje pažymėta, kad veliavas nešė A. Buntinas, A. Kirvelaitis, V. Damijonaitis, G. Liulevičius, K. Jodvalis, M. Rudaitis. Tvarkdams vadovavo V. Puodžiūnas ir P. Sidrys. Muzikantai buvo iš Lietuvos operos simfoninio orkestro. Svečiai buvo apdovanoti metaliniais ženkleliais su spalvotomis ir JAV vėliavomis.

Viso šio iškilmingo ir didingo renginio planuotojai ir organizuotojai buvo pirm. L. Liubinskas, vicep. V. Kirvelaitis ir A. Remeikis, komiteto nariai: I. Biskis, Sh. Grote, V. Juska, R. Navickas, D. Thiel, G. Baukus, K. Hefferan, B. Kelly, D. Sheshtokas. Tai buvo didinga mūsų jaunų organizatorių provera. J. Pr.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.